

ALFA-PVP: YHTEENVETO JA KVANTITATIIVINEN TUTKIMUS AINEESTA KIRJATUISTA RIKOSILMOITUKSISTA

Juho Känkänen

5/2018

Tiivistelmä

Tekijä	Tutkinto	
Juho Känkänen	Poliisi (AMK)	
Julkaisun nimi	Julkisuusaste	
Alfa-PVP: yhteenveto ja kvantitatiivinen tutkimus aineesta kirjatuista rikosilmoituksista	Julkinen	
Ohjaaja	Opinnäytetyön muoto	
Sirpa Kuusinen	Tutkimuksellinen opinnäytetyö	
Tiivistelmä		
<p>Tässä Poliisiammattikorkeakoulun opinnäytetyössä käsitellään Alfa-PVP muuntohuumetta. Opinnäytetyö jakautuu kahteen osaan. Opinnäytetyön teoriaosa toimii yhteenvetona Alfa-PVP muuntohuumeesta. Yhteenvetoon on koottu tietoa Alfa-PVP muuntohuumeesta. Lähteinä teoriaosassa on käytetty aiheeseen liittyvää kirjallisuutta. Teoriaosaan on myös poimittu aineen käyttäjien kokemuksia internetin keskustelupalstoilta.</p> <p>Opinnäytetyön tutkimusosa on toteutettu määrällisenä tutkimuksena. Tutkimuksessa selvitettiin, kuinka paljon Suomessa on kirjattu Alfa-PVP muuntohuumeeseen liittyviä rikosilmoituksia. Tutkimuksessa on myös selvitetty, mitä rikosnimikkeitä nämä rikosilmoitukset pitivät sisällään. Tutkimuksen tutkimusaineisto kerättiin poliisin Rikitrip-järjestelmästä. Tutkimuksessa selvitettiin vielä erikseen Salossa kirjattujen Alfa-PVP rikosilmoitusten määrää.</p> <p>Tutkimuksessa selvisi, että Helsingissä on kirjattu tapahtuneeksi eniten Alfa-PVP muuntohuumeeseen liittyviä rikosilmoituksia. Salossa on kirjattu eniten Alfa-PVP:hen liittyviä rikosilmoituksia, jos rikosilmoitusten määrät suhteutetaan kaupungin väkilukuun. Kolme yleisintä rikosnimikettä, jotka esiintyvät Alfa-PVP muuntohuumeeseen liittyvissä rikosilmoituksissa, ovat huumausaineen käyttörikos, rattijuopumus ja kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta.</p>		
Sivumäärä	Tarkastuskuukausi ja vuosi	Opinnäytetyökoodi (OPS)
31 + 7 liitesivua	5/2018	Amk2015ONT
Avainsanat		
Poliisi, huume, muuntohuume		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	2
2 OPINNÄYTETYÖN TAVOITE.....	3
3 HUUMAUSAINHEET.....	4
3.1 Huumeet	4
3.2 Muuntohuumeet.....	5
3.3 Luokittelut/Lainsäädäntö.....	6
4 ALFA-PVP.....	7
4.1 Yleistä.....	7
4.2 Käyttö	10
4.3 Vaikutukset.....	11
4.4 Käyttäjien kokemukset	13
4.5 Rikosnimikkeet ja oikeuskäytäntö.....	15
5 TUTKIMUS JA SEN TOTEUTTAMINEN.....	15
5.1 Käytetyt järjestelmät ja rekisterit	15
5.2 Tutkimusmenetelmä	17
5.3 Tutkimuksen toteuttaminen	18
6 TUTKIMUSTULOKSET	18
6.1 Alfa-PVP Suomessa	18
6.2 Alfa-PVP Salossa	23
6.3 Yhteenveto.....	28
7 POHDINTA JA ITSEARVIO.....	29
LÄHTEET	32
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Suoritin Poliisiammattikorkeakoulun opintoihin kuuluvan työharjoittelun Salon poliisi-asemalla. Salon poliisi-asema on osa Lounais-Suomen poliisilaitosta. Aloitin harjoitteluni kentältä. Huomasin pian harjoitteluni alettua, että Alfa-PVP muuntohuume nousi useasti esille Salon poliisimiesten keskusteluissa. Minulle tämä aine ei ollut tuttu, joten kyselin työkaveriltani mistä on kyse. Useat Salon poliisi-aseman poliisimiehet kertoivat, että kyseisen aineen käyttäjiä on Salon alueella paljon. Kovien huumeiden käyttäjät aiheuttavat Salon poliisille melko paljon tehtäviä arvioi Komisario Joonas Tikka. Komisario Tikka kertoo etenkin amfetamiinin, opiaattien ja Alfa-PVP:n aiheuttavan hälytyksiä poliisille. (Kauppinen 2016). Komisario Pertti Läksyn mukaan Salossa on noin 200 Alfa-PVP:n käyttäjää. Alfa-PVP on komisario Läksyn mukaan rantautunut Saloon vuosien 2013 ja 2014 aikana. Vuoden 2017 maaliskuussa antamassaan haastattelussa Läksy toteaa, että tilanne Alfa-PVP:n suhteen on vain pahentunut viimeisen vuoden tai kahden aikana. (Ahola 2017, 9)

Valitsin muuntohuume Alfa-PVP:n opinnäytetyöni aiheeksi, koska se oli ajankohtainen aihe Salon seudulla. Myös sillä oli vaikutusta, että en ollut ennen kuullut kyseisestä muuntohuumeesta mitään. Tulen opinnäytetyössäni esittelemään Alfa-PVP muuntohuumeen huumausaineena. Tämän lisäksi esittelen, minkälaisia tehtäviä poliisille aiheutuu Alfa-PVP:stä johtuen. Alfa-PVP saattaa aiheuttaa käyttäjilleen psykoosin, josta sitten aiheutuu tehtäviä poliisille (Zareff 2014). Olen itsekin ollut useilla tehtävillä, jossa asiakkaana on ollut Alfa-PVP:n käyttäjä. Vertailen opinnäytetyössäni myös sitä, että onko Salossa enemmän Alfa-PVP:n aiheuttamia tehtäviä, kuin Suomessa yleisesti. Tämä kysymys nousi esiin, kun keskustelin aineesta kurssikavereideni kanssa, jotka eivät olleet kuulleet aineesta mitään.

Alfa-PVP opinnäytetyöni aiheena on ajankohtainen, koska muuntohuumeiden käytön on ennustettu kasvavan lähitulevaisuudessa (Lintonen ym, 2012, 63). Tämän vuoksi on hyvä lisätä tietämystä muuntohuumeista. Muuntohuumeille on tyypillistä se, että ne lähtevät huumemarkkinoilta siinä vaiheessa, kun aine luokitellaan lainsäädännöllisesti huumeeksi. Alfa-PVP:n tapauksessa näin ei ole kuitenkaan käynyt, vaan se on jäänyt huumemarkkinoille vielä huumeeksi luokittelun jälkeenkin. (Ahola 2017, 9).

Opinnäytetyöni toisessa luvussa esittelen opinnäytetyöni tavoitteen. Esittelen luvussa muun muassa opinnäytetyöni tutkimuskysymykset.

Opinnäytetyöni kolmas luku aloittaa opinnäytetyöni teoriaosuuden. Opinnäytetyöni teoriaosuuden on tarkoitus palvella myös yhteenvetona Alfa-PVP:stä. Kolmannessa luvussa kerron yleisesti tietoja huumeista ja muuntohuumeista. Kolmannessa luvussa kerron myös huumausaineiden luokittelusta ja lainsäädännöstä. Luvussa kerrotaan muun muassa uuden muuntohuumeen luokittelusta huumausaineeksi ja luokittelussa olevista ongelmista.

Opinnäytetyöni neljännessä luvussa pureudutaan tarkemmin juuri Alfa-PVP muuntohuumeeseen. Esittelen luvussa yleistä tietoa Alfa-PVP:stä. Luvussa kerrotaan muun muassa Alfa-PVP:n rantautumisesta Euroopan huumausainemarkkinoille. Luvussa kerrotaan myös Alfa-PVP:n käyttötavoista ja aineen vaikutuksista käyttäjiinsä. Neljänteen lukuun on myös kerätty aineen käyttäjien kokemuksia Alfa-PVP:stä. Lisäksi lukuun on otettu muutamia esimerkkejä Alfa-PVP:n käsittelystä suomalaisissa medioissa. Neljännessä luvussa esitellään myös suomalaista oikeuskäytäntöä Alfa-PVP:n kohdalla.

Opinnäytetyöni viides luku aloittaa opinnäytetyön tutkimuksellisen puolen. Esittelen viidennessä luvussa tutkimuksessa käytetyt rekisterit ja järjestelmät. Viidennessä luvussa esitellään myös käyttämäni tutkimusmenetelmä sekä se, miten tutkimus on käytännössä toteutettu.

Opinnäytetyöni kuudennessa luvussa esitellään tutkimuksen tulokset. Luku on jaettu kolmeen osaan, jotka ovat Alfa-PVP Suomessa, Alfa-PVP Salossa ja yhteenveto. Tutkimuksen tulokset on esitelty erilaisten taulukoiden ja kaavioiden avulla.

Opinnäytetyöni seitsemännessä luvussa on tutkimuksen tuloksista herännyttä pohdintaa. Seitsemännessä luvussa on myös itsearvio tutkimuksen onnistumisesta.

2 OPINNÄYTETYÖN TAVOITE

Alfa-PVP:stä on tarjolla varsin vähän suomenkielistä kirjallisuutta. Poliisiammattikorkeakoulussa ei ole tehty yhtään opinnäytetyötä pelkästään Alfa-PVP:stä. Aihetta on sivuttu muutamissa opinnäytetöissä, jotka on tehty yleisesti muuntohuumeista. Opinnäytetyöni tavoitteeni on luoda yhteenveto Alfa-PVP muuntohuumeesta. En tee opinnäytetyössäni erillistä produktia, vaan opinnäytetyöni teoriaosuus palvelee oppaana aiheesta kiinnostuneille.

Opinnäytetyöni toinen tavoite on selvittää kuinka paljon Alfa-PVP aiheuttaa tehtäviä Suomen poliisille. Lisäksi tavoitteenani on vertailla, että onko Alfa-PVP:n käyttäjiä enemmän Salon seudulla, kuin muualla Suomessa ja kuinka paljon he aiheuttavat tehtäviä Salon poliisille. Tämä kysymys on noussut mieleeni siitä syystä, että Alfa-PVP on aineena tuttu kaikille Salossa työskenteleville poliiseille. Keskusteluissa muissa poliisilaitoksissa työskennelleiden kurssilaisten kanssa huomasin, että he eivät olleet törmänneet aineeseen samalla tavalla kuin minä. Monille kurssikavereilleni aine oli täysin tuntematon.

Opinnäytetyön tutkimuskysymykset

- Kuinka paljon Suomessa on tehty Alfa-PVP:hen liittyviä rikosilmoituksia?
- Mitä rikosnimikkeitä nämä rikosilmoitukset pitävät sisällään ja mitkä ovat yleisimpiä rikosnimikkeitä?
- Missä kaupungeissa on tehty eniten Alfa-PVP:hen liittyviä rikosilmoituksia?
- Missä vaiheessa rikosilmoituksessa on huomattu, että kyseessä on juuri Alfa-PVP?

- Kuinka paljon Salossa on tehty Alfa-PVP:hen liittyviä rikosilmoituksia ja onko niitä enemmän kuin Suomessa yleisesti?
- Minkälaisia tehtäviä Alfa-PVP aiheuttaa Salon poliisille?

Näihin tutkimuskysymyksiin lähdin selvittämään vastausta kvantitatiivisella- eli määrällisellä tutkimuksella. Kerron lisää tutkimuksesta ja sen tuloksista opinnäytetyöni luvuissa viisi ja kuusi.

3 HUUMAUSAINHEET

3.1 Huumeet

Huumausaineet eivät ole mitenkään uusi asia ihmisen historiassa. Arkeologisten tutkimusten mukaan ihminen on käyttänyt psykoaktiivisia aineita jo noin 10 000 vuotta sitten. Huumavia aineita on käytetty niiden lääkinnällisten ominaisuuksien takia, mutta myös niiden huumaavien ominaisuuksien takia päihtenä. Ihminen on hakenut nautintoa päihteen avulla läpi koko historiansa. Huumausaineiden tarjoama nautinto ja mahdollisuus muuttaa tietoisuutta on kiinnostanut ihmistä aina. (Seppä ym. 2012, 15)

Huumeilla tarkoitetaan aineita, jotka vaikuttavat keskushermostoon aiheuttaen korjaantuvia käyttäytymisoireita tai psykologisia muutoksia. Huumeet ovat lääkeaineiden kaltaisia aineita, mutta huumeiden käytöllä ei tavoitella lääkkeiden hoitavia ominaisuuksia. Huumeita käytetään ns. viihdetarkoituksessa, eli niillä pyritään saamaan nautinnon tai huumaavuuden tuntemuksia. (Seppä ym. 2012, 23-24)

Huumeisiin luokitellaan kuuluviksi bentsodiatsepiinit, barbituraatit, hallusinogeenit, kannabistuotteet, opiaatit, nikotiini, erilaisia stimulantteja (kofeiini, amfetamiini ja kokaiini), muuntohuumeet ja muut edellisten kaltaiset aineet. Eri huumausaineet vaikuttavat hyvin eri tavalla ihmisen käyttäytymiseen. Huumeiden vaikutukset riippuvat niiden keskushermostollisista vaikutuksista. Nämä vaikutukset ovat erilaisia eri huumausaineilla. Huumeet voivat vaikuttaa stimuloivasti eli piristävästi tai rauhoittavasti. Stimuloivia huumeita ovat mm. kokaiini ja amfetamiini. Bentodiatsepiinit ovat esimerkki rauhoittavista huumeista. Piristävien ja rauhoittavien vaikutusten lisäksi huumeet vaikuttavat ihmiseen psyykkisesti. Myös vaikutusten voimakkuus vaihtelee eri huumausaineiden välillä. Vaikutusten voimakkuus riippuu myös siitä, että miten paljon ainetta on käytetty. Myös keskushermoston herkkyys eri huumausaineille vaihtelee. (Seppä ym. 2012, 8,23-25)

Huumeiden miellyttäviksi koetut vaikutukset aiheuttavat huumeiden käyttäjille mahdollisesti addiktion eli käyttäjä saattaa tulla riippuvaiseksi kyseisestä huumeesta (Seppä ym. 2012, 25). Huumeriippuvuus voi kehittyä fyysiseksi tai psyykkiseksi. Huumeriippuvuudella tarkoitetaan kroonista sairaustilaa. Psyykkiselle huumeriippuvuudelle on ominaista tunne siitä, että on pakottava tarve saada huumetta. Huumeriippuvuudesta kärsivällä ihmisellä on vaikeuksia pidättäytyä käyttämästä huumetta. Huumeriippuvaiselle kehittyy toleranssi

kyseistä huumetta kohtaan. Toleranssilla tarkoitetaan tiettyyn huumausaineeseen muodostuvaa sietokykyä, jolloin kyseistä ainetta on käytettävä enemmän, jotta saadaan sama vaikutus kuin aikaisemmin aineen vähäisemmällä käytöllä. Fyysisellä riippuvuudella tarkoitetaan huumausaineen käytön lopettamisesta seuraavia vieroitusoireita. Vieroitusoireilla tarkoitetaan elimistön toiminnan järkkymistä. Pitkään huumeita käyttäneen henkilön elimistö on totunut huumausaineen vaikutukseen elimistössä. Kun tämä ihminen lopettaa kyseisen aineen käytön, ihmisen elimistö reagoi muutokseen fyysisillä vieroitusoireilla. Eri huumausaineiden aiheuttamat vieroitusoireet vaihtelevat aineiden välillä. Erilaisia vieroitusoireita on mm. kouristukset, kipu, pahoinvointi ja unettomuus. (Seppä ym. 2012, 30)

Huumeiden käyttötavat vaihtelevat suuresti. Käyttötapa vaihtelee aineiden kesken ja joitakin aineitakin voidaan käyttää eri tavoilla. Erilaisia huumeiden käyttötapoja on esimerkiksi suun kautta nielemällä (kofeiini, barbituraatit, bentodiatsepiinit). Huumeita voidaan myös käyttää hengitysteiden kautta hengittämällä (nikotiini ja kannabistuotteet). Nuuskaaminen on myös yksi tapa käyttää huumeita. Esimerkkinä nuuskaamalla käytetyistä huumeista on kokaiini. Huumeita voidaan myös käyttää pistämällä suonen sisäisesti. (Seppä ym. 2012, 23)

3.2 Muuntohuumeet

Muuntohuumeilla tarkoitetaan aineita, joilla pyritään kopioimaan tavallisten huumeiden aiheuttamia vaikutuksia. Lähes kaikista huumausaineryhmistä voidaan kehittää uusia muuntohuumeita. Pelkästään amfetamiinin ja ekstaasin kaltaisia keskushermostoa piristäviä aineita voidaan johtaa lähes tuhat erilaista johdosta. Morfiinin kaltaisesta opiaattirungosta voidaan johtaa lähes 4000 erilaista huumejohdosta. Tämä on teoriassa eniten kaikista huumausaineista. Erilaisia muuntohuumeita on siis mahdollista tehdä valtavat määrät. Uusien muuntohuumeiden rakenne poikkeaa tiedossa olevien, jo laittomaksi luokiteltujen huumausaineiden rakenteesta. Tällä saavutetaan se, että aineet eivät ole markkinoille tullessaan juridisesti laittomia. Tämä aiheuttaa mm. poliisille ja tullille ongelmia, sillä laillisiin aineisiin puuttuminen on vaikeaa. Lainsäädäntö on aina askeleen jäljessä uuden aineen rantautuessa markkinoille. (Seppä ym. 2012, 22)

Useimmissa maissa huumausaineet ovat laissa tarkoin määriteltyjä aineiden rakenteen perusteella. Mikäli aine ei ole huumausaineiden listalla, se ei ole huumausaine. Tämä on selvä etu muuntohuumeiden myyjille. Muuntohuumeiden myyjä muuntohuumeissa kiinnostaa myös se seikka, että huumeiden rakenteita muuttamalla aineista saadaan kehitettyä vaikutukseltaan ja kestoaltaan entistä vahvempia. Tämä lisää myyjän saamaa tuottoa aineesta. Huumeiden käyttäjien kannalta muuntohuumeiden vahvuus verrattuna tunnettuihin huumausaineisiin on se, että muuntohuumeet eivät välttämättä näy huumetestissä. (Seppä ym. 2012, 36)

Ensimmäisiä muuntohuumeita on valmistettu Yhdysvalloissa 1960- ja 1970-luvuilla. Eurooppaan muuntohuumeet ovat rantautuneet kunnolla vasta 1990-luvulla. Varhaisen varoi-

tuksen järjestelmä (Early Warning system, EWS) on Euroopan unionin kehittämä järjestelmä, jonka tarkoituksena on reagoida nopeasti uusien psykoaktiivisten aineiden rantautumiseen Euroopan huumemerkkinoille. Euroopan huumausaineseurantakeskus (EMCDDA) hoitaa tiedottamisen Euroopan unionin jäsenmaille. Vuosien 1997-2010 välillä Varhaisen varoituksen järjestelmän kautta ilmoitettiin yli 150:sta uudesta psykoaktiivisesta aineesta. (Seppä ym. 2012, 36)

3.3 Luokittelut/Lainsäädäntö

Kaikki huumeiksi luokitellut aineet eivät ole laittomia. Huumeisiin kuuluviksi luetut nikotiini ja kofeiini ovat Suomen lain mukaan laillisia aineita. (Seppä ym. 2012, 8). Huume-kauppiat markkinoivat myös muuntohuumeita laillisina huumeina (Seppä ym. 2012, 37). Näin asia hyvin pitkälti onkin, kunnes uusi aine saadaan luokiteltua huumausaineeksi. Seuraavaksi otetaan tarkasteluun, miten uusi luokittelematon muuntohuume luokitellaan huumausaineeksi Suomessa.

Yhdistyneiden kansakuntien (YK) yleissopimukset ovat kansainvälisen huumausainevalvonnan perusta. Huumausaineet luokitellaan kansainvälisissä sopimuksissa tai kansallisessa lainsäädännössä. Muuntohuumeita käsitellään huumausaineena, vasta sen jälkeen, kun ne on ensin luokiteltu huumausaineiksi. Elin joka päättää uusien aineiden lisäämisestä huumausainelistalle on YK:n huumausainetoimikunta (CND). CND arvioi aineen yksityiskohtaisesti ennen kuin se lisätään listalle. CND selvittää aineen haitat ja riskit ja arvioi niiden maailmanlaajuista merkitystä. Uuden aineen päätyminen CND:n listalle kestää kauan, koska aineen arviointi prosessi on niin perusteellinen. Muuntohuumeiden yleistymisen myötä YK:ssa on aloitettu keskustelu prosessin nopeuttamisesta. Euroopan unionissa (EU) tämä YK:n prosessin hitaus on huomattu ja EU:ssa onkin aloitettu oma muuntohuumeiden tiedonkeruu-, analyysi- ja luokittelumenettely. (Kainulainen ym. 424-425)

Euroopan unionissa uusien huumausaineiden havaitsemisesta ja luokittelusta vastaa 3.2 luvussa mainitsemani Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen (EMCDDA) Varhaisen varoituksen järjestelmä (Early warning system, EWS). EU pyrkii luokittelussaan keräämään mahdollisimman paljon tieteellistä tutkimusnäyttöä uudesta aineesta. Kun tietoa on kerätty riittävästi aineesta, sen valvontatarpeesta tehdään ilmoitus Euroopan komissiolle. Euroopan neuvosto tekee lopullisen päätöksen siitä, että otetaanko aine huumausainevalvonnan kohteeksi koko Euroopan unionin alueelle. (Kainulainen ym. 425)

Suomessa muuntohuumeita on haluttu kontrolloida huumausaineina. Suomessa huumausaineiden määrittely perustuu kansainvälisten sopimusten lisäksi kansalliseen lainsäädäntöön. Muuntohuume MDPV lisättiin vuonna 2010 Huumausainelakiin. Laki-tasoiseen tekstiin lisäyksiä tekeminen on kuitenkin hyvin aikaa vievää, sillä uudistuksien on läpikäytävä koko lainsäätöprosessi. Tämä todettiin ongelmalliseksi ja muuntohuumeita varten luotiin

nopeampi menettely. Uudessa menettelyssä huumausaineeksi luokittelu tapahtuu virkamiesten toimesta asetustasolla. (Kainulainen ym. 426)

Uudistus koskien muuntohuumeiden luokittelua tuli voimaan 1.6.2011. Uudesta luokittelusta säädetään huumausainelain kolmannen pykälän viidennen kohdan e alakohdassa. Pykälässä määritellään mitä huumausaineella tarkoitetaan. Huumausainelain 3§ 5e kohdan mukaan huumausaineella tarkoitetaan *sellaisia huumaantumistarkoituksessa käytettäviä aineita, jotka ovat terveydelle vaarallisia ja joista on tehty ilmoitus valvontaan ottamista varten c alakohdassa mainitun neuvoston päätöksen mukaisesti tai jotka ovat tällaisen aineen paikkaisomeerejä taikka jotka ovat farmakologisilta ominaisuuksiltaan huumausaineeksi rinnastettavissa olevia lääkeaineita*. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea vastaa uuden aineen huumaavien ominaisuuksien ja vaarallisuuden arvioinnista yhteistyössä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen, poliisin ja tullin kanssa. Fimea raportoi uudesta aineesta sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö tekee asiasta esityksen valtioneuvostolle. Lopulta valtioneuvosto antaa asiasta asetuksen. (Kainulainen ym. 428)

Vuonna 2014 huumausainelakia muutettiin niin, että myös mahdollisesti haitalliset aineet voidaan kieltää kuluttajamarkkinoilta, vaikka näistä aineista ei vielä olisi tarkkoja haittatietoja. Huumausainelain 3§:n 3 momentin mukaan: *Tässä laissa tarkoitetaan kuluttajamarkkinoilta kielletyllä psykoaktiivisella aineella sellaisia huumaantumistarkoituksessa käytettäviä aineita, jotka voivat olla terveydelle vaarallisia ja joista on tehty ilmoitus valvontaan ottamista varten 1 momentin 5 kohdan c alakohdassa mainitun neuvoston päätöksen mukaisesti tai jotka ovat tällaisen aineen paikkaisomeerejä ja jotka eivät ole lääkeaineita eivätkä huumausaineita*. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä siitä, mitä aineita on pidettävä kuluttajamarkkinoilta kiellettyinä psykoaktiivisina aineina. Kuluttajamarkkinoilta kiellettyjen psykoaktiivisten aineiden (KKP-aineet) luovuttaminen, myyminen, varastointi, maahantuonti ja valmistus on huumausainelain muuttamisen jälkeen kielletty. KKP-aineiden käyttö ja hallussapito ei kuitenkaan ole huumausainelain mukaan kiellettyä. KKP-aineiden kieltämisestä säädetään huumausainelain 5§ toisessa momentissa. KKP-aineet voidaan myöhemmin luokitella huumausaineiksi, mikäli ne yleistyvät ja aiheuttavat merkittävästi haittaa. Uudella asetuksella KKP-aineiden kieltämisestä pyritään puuttamaan nopeammin muuntohuumeiden käyttöön ennen kuin niitä on ehditty luokitella huumausaineiksi. (Kotovirta 2017)

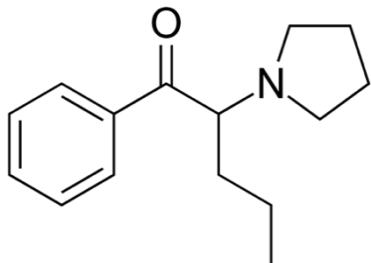
4 ALFA-PVP

4.1 Yleistä

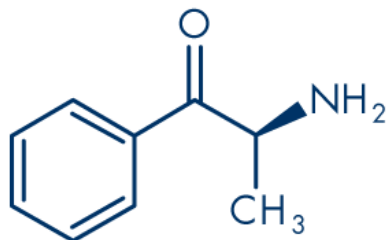
Alfa-PVP eli a-Pyrrolidiinivalerofenoni on synteettinen huumausaine (EMCDDA 2016, 6.). Tieteellisen nimensä lisäksi Alfa-PVP:llä on useita englanninkielisiä kutsumanimiä.

Näitä on mm. flakka, gravel, grind, crystal love, snow blow, vanilla sky ja pure nrg. Näistä flakka ja gravel ovat saavuttaneet vahvimman suosion. (World Health Organization 2015, 7). Kirjoitettuna Alfa-PVP:stä näkee erilaisia muotoja. Valtioneuvoston asetukseen huumausaineina pidettävistä aineista, valmisteista ja kasveista Alfa-PVP on kirjoitettu muotoon α -PVP. Käytän opinnäytetyössäni muotoa Alfa-PVP, jota myös Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus käyttää suomenkielisissä julkaisuissaan. Alfa-PVP:n ja α -PVP:n lisäksi muita yleisesti käytettyjä nimiä on a-PVP, A PVP ja PVP (EMCDDA 2015, 5). Alfa-PVP on luokiteltu Suomessa huumausaineeksi vuonna 2013, jolloin se on lisätty Valtioneuvoston asetukseen huumausaineina pidettävistä aineista, valmisteista ja kasveista (EMCDDA 2015, 17).

Alfa-PVP on katinonin johdannainen. (EMCDDA 2016, 7.) Katinoni on huumaava aine, joka esiintyy luonnossa Khat-kasvin lehdissä (EMCDDA 11.1.2018). Khat-kasvi on Suomessa luokiteltu huumausaineeksi (Huumausainelaki 1:3§). Toinen yleinen katinoni johdannainen synteettinen huumausaine on MDPV (Sarparanta 2012). Alla olevista molekyyli-rakenteista voi vertailla Alfa-PVP:n (kuva 1) ja luonnossa esiintyvän katinonin (kuva 2) molekyyli-rakenteen eroja. Katinoni on keskushermosto stimulantti, joka vaikuttaa keskushermostoon amfetamiinin tavoin. Näitä vaikutuksia ovat mm. verenpaineen ja sydämen lyöntitiheyden nousu. Katinonilla on myös samankaltaisia psyykkisiä ominaisuuksia kuin amfetamiinilla. Katinonin käytöllä voi saada euforian tunteen itselleen. Katinoni ei kuitenkaan vaikuta ihmiseen yhtä vahvasti kuin amfetamiini. (EMCDDA 11.1.18)

Kuva 1. Alfa-PVP:n molekyyli-rakenne
(Kuva: EMCDDA)

Kuva 2. Katinonin molekyyli-rakenne
(Kuva: EMCDDA)

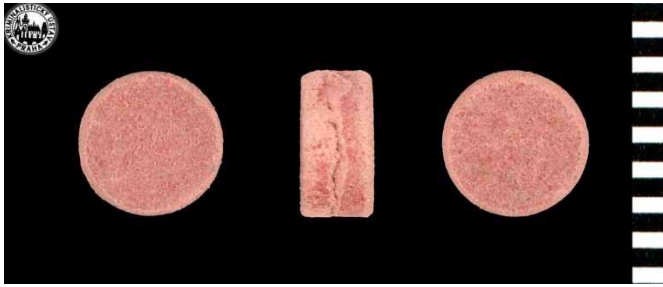
Alfa-PVP:stä on puhuttu ensimmäisen kerran aineena patenttikirjoissa 1960-luvulla (EMCDDA, 2016, 4). Huumeikäyttöön aine on kuitenkin päätenyt vasta 2010-luvulla. Euroopassa ainetta takavarikoitiin ensimmäisen kerran huhtikuussa vuonna 2011. Ranskassa takavarikoitiin tuolloin 5114 grammaa valkoista jauhetta. Jauhe sisälsi Alfa-PVP:tä ja pen-

tedronea. Tämän tapauksen jälkeen Alfa-PVP lisättiin Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen uusien psykoaktiivisten aineiden listalle. (EMCDDA 2016, 16). Euroopan huumemarkkinoille Alfa-PVP tulee suurilta osin Kiinasta. EMCDDA:n tekemän tutkimuksen mukaan vuoteen 2015 mennessä yhtä tapausta lukuun ottamatta Eurooppaan tullut Alfa-PVP tuli kiinasta. Poikkeuksen tähän teki Puola, josta löydettiin vuosina 2013 ja 2014 kaksi tehdasta, joissa valmistettiin Alfa-PVP:tä myyntitarkoituksessa yli 50 kilogrammaa. (EMCDDA 2015, 6-7)

Alfa-PVP:tä tavataan yleisimmin jauheena. Jauhe on valkoista, kiteistä ja hajutonta. Jauheen sulamispiste on 161,3 celsiusastetta. Euroopassa tehdyissä takavarikoissa ainetta on tavattu myös muissa muodoissa kuin jauheena. Alfa-PVP:tä on tavattu tabletteina, kapsleina ja nesteinä. Ainetta on nestemuodossa kyllästetty imupaperiin, erilaisiin vihannesmateriaaleihin ja hyytelöön. Kuvassa 3 näkyy Alfa-PVP:tä kiteisenä jauheena. (EMCDDA 2016, 6). Kuvassa 4 näkyy Alfa-PVP:tä tabletti muodossa. Kuvan tabletteja yritettiin myydä MDMA:na Tsekin tasavallassa. Alfa-PVP:tä on yritetty myös myydä ekstaasina, jolloin tabletteihin on painettu erilaisia "tuotemerkkejä" mm. "Lacoste", "Playboy", "STADA1" ja "Homer Simpson". Alfa-PVP tablettien väri voi vaihdella suuresti. Alfa-PVP:tä on myös löydetty brändätyistä paketeista jauheena. Pakettien tuotemerkkeinä on ollut mm. "Fire ball", "Ultra Violet Exclusive", "pure NRG", "Max", "Total speed", "Energy-3", "Guarana Coco jumbo", "Cherry coco jumbo", "Sensation", "Iloveparade" "Speedway" ja "A-1 PUP". (EMCDDA 2015, 7-8)

Kuva 3. Alfa-PVP:tä jauheena
(Kuva: Keskusrikospoliisi, 2014)

Kuva 4. Alfa-PVP:tä tablettina
(Kuva: EMCDDA, 2015)

Euroopan Unionin jäsenmaat ovat ilmoittaneet Alfa-PVP takavarikoista vuodesta 2011 alkaen. Vuodesta 2011 vuoteen 2015 ilmoitettuja takavarikkoja on pidetty noin 5200. Kahdeksan maata on ilmoittanut yli sadasta tehdystä Alfa-PVP takavarikosta. Suurimmat takavarikkomäärät ovat ilmoittaneet Yhdistyneet kuningaskunnat (1094), Puola (938), Suomi (787), Slovakia (502), Ruotsi (451), Irlanti (336), Unkari (313) ja Turkki (256). Ilmoitettujen takavarikkojen perusteella on huomattu, että Alfa-PVP on yleensä jauheena. Jauheena on takavarikoitu yli 750 kilogrammaa Alfa-PVP:tä. Yli 10 kilogramman takavarikoista jauhemuotoista Alfa-PVP:tä on ilmoittanut Espanja (312 kg), Hollanti (140 kg), Ranska (81 kg), Irlanti (63 kg), Yhdistyneet kuningaskunnat (62 kg), Unkari (24kg), Suomi (24 kg) ja Puola (17 kg). Alfa-PVP:tä on takavarikoitu myös tablettimuodossa huomattavia määriä. Kolmesta jäsenmaasta on ilmoittanut tablettien takavarikoista. Yhteensä Alfa-PVP tabletteja on takavarikoitu yli 12 400 kappaletta. Kolme eniten tabletteja takavarikoinutta jäsenmaata olivat Slovakia (7157), Unkari (3768) ja Suomi (1136). Alfa-PVP:tä on takavarikoitu myös kapseleina ja nesteinä kyllästettynä erilaisiin materiaaleihin, mutta näiden takavarikoiden määrä on ollut huomattavasti vähäisempi kuin jauheen ja tablettien. On mielenkiintoista huomata, että Suomi sijoittuu kärkijoukkoon niin takavarikoitujen tablettien, kuin takavarikoidun jauheen määrässä. Suomi on jaetulla kuudennella sijalla 24 kilogrammalla takavarikoitua Alfa-PVP:tä jauheena. Lisäksi Suomessa takavarikoitu 1136 tablettia on kolmanneksi eniten takavarikoitujen tablettien määrää vertailtaessa. (EMCDDA 2015, 8)

4.2 Käyttö

Alfa-PVP:llä on useita eri käyttötapoja. Sitä voidaan nuuskata, polttaa, hengittää, piikittää tai käyttää suun kautta (EMCDDA 2015, 14). Itse törmäsin tarkastellessani poliisin kirjaimia rikosilmoituksia, joissa Alfa-PVP mainitaan, Rikitrip-järjestelmästä, että käyttäjät kertoivat useimmin piikittäneensä tai pellittäneensä ainetta. Pellittämisellä tarkoitetaan aineen polttamista folion päällä, josta syntynyttä savua sitten hengitetään.

Keskusrikospoliisin rikostekninen laboratorio mainitsee Alfa-PVP:stä tekemässään infosivussa, että käyttöannos Alfa-PVP:tä olisi noin 0,5 milligrammaa käyttäjän yhtä painokiloa kohden. 80 kilogrammaa painavalle käyttäjälle tämä tarkoittaisi 40 milligramman käyttöannosta. Käyttöannos vaihtelee käyttötavan mukaan. KRP mainitsee infosivullaan Alfa-PVP tilauksesta, jossa 200 grammaa ainetta on maksanut 1400 euroa. Hankintahinnaksi Alfa-PVP:lle on tapauksessa tullut seitsemän euroa grammalta. Käyttäjille Alfa-

PVP:tä on myyty viidenkymmenen euron grammahintaan. (Keskusrikospoliisi, 2014). EMCDDA:n tekemässä vertailussa 37 internetsivulta, joilla oli Alfa-PVP:tä myynnissä, löytyi määrä ja hinta jolla ainetta myytiin. Näiden sivujen keskihinnaksi Alfa-PVP:lle muodostui 17,50 euroa grammalta ostettaessa yhtä grammaa ainetta. Ostettaessa isompia määriä Alfa-PVP:tä hinta laski reilusti. Ostettaessa kerralla kilon verran Alfa-PVP:tä gramman keskihinnaksi on muodostunut 2,49 euroa. Kymmenen kilon kertaoston keskihinnaksi muodostui 1,70 euroa grammalta. (EMCDDA 2015, 15-16)

Psychoactive vault on suomalainen internetsivusto, jossa keskustellaan erilaisten päihteiden käytöstä. Psychoactive vault sivustolla on oma Alfa-PVP aiheinen keskustelulanka. Langan ensimmäinen viesti on luotu 25.10.2011. Langan viestejä on yhteensä 158 erillistä viestiä. Viesteissä kerrotaan aineen käyttökokemuksista. Foorumilaisten kesken vertaillaan muun muassa yhden käyttöannoksen kokoa. Foorumilaisten käyttöannokset näyttävät pyöriävän 10 milligramman ja 50 milligramman välillä. Käyttötapoina foorumilaisilla on ollut jo aikaisemmin mainitsemani tavat muun muassa piikittäminen, polttaminen, nuuskaaminen ja suun kautta aineen käyttäminen. Foorumilla on keskusteltu siitä, että Alfa-PVP:n vaikutus on varsin lyhyt aikainen. Foorumilla on käyttäjiä, jotka kertovat, että ensimmäisen annoksen vaikutus on voinut mennä jo 15 minuutissa ohi. Tämän jälkeen käyttäjät ovat ottaneet uuden annoksen Alfa-PVP:tä, jotta vaikutus on saatu pidettyä voimassa. (Psychoactive vault, 11.2.2018)

4.3 Vaikutukset

Katinonijohdannaiset muuntohuumeet, joihin Alfa-PVP:kin kuuluu, voidaan luokitella amfetamiinin ja ekstaasin kaltaisiin muuntohuumeisiin. Ryhmään kuuluvat aineet vaikuttavat keskushermostossa kiihottavasti hermosoluihin, jotka käyttävät noradrenaliinia, serotoniinia ja dopamiinia välittäjäaineinaan. Ryhmän aineilla on piristäviä ja hallusinogeenisiä vaikutuksia, kuten amfetamiinilla ja ekstaasilla. Ryhmään kuuluvien aineiden vaikutuksia ovat piristyminen, parempi fyysinen suorituskyky, aggressiivisuuden ja ahdistuneisuuden lisääntyminen, hallusinaatiot ja mielihyvän ja läheisyyden tunteen lisääntyminen. (Seppä ym. 2012, 39)

Joidenkin amfetamiini ja ekstaasin kaltaisten muuntohuumeiden tiedetään aiheuttaneen käyttäjälleen kuoleman vain muutaman tabletin jälkeen. Kuoleman aiheuttajana näissä tapauksissa on useimmiten sydämen rytmihäiriö tai lämpöhalvaus ja siihen liittyvä rhabdomyolyysi. (Seppä ym. 2012, 40). Rhabdomyolyysin yleisoreita ovat kuume ja sekavuus. Hoitamaton rhabdomyolyysi johtaa lihasten kuolioon ja munuaisten vajaatoimintaan. (Atula 2015).

Amfetamiinin ja ekstaasin kaltaisten muuntohuumeiden tiedetään myös aiheuttavan samantyyppisiä myrkytysvaikutuksia kuin ekstaasin. Nämä vaikutukset oireilevat pakkoliikkeinä, unihäiriöinä, muistin huononemisenä, tarkkaavaisuuden muutoksina ja masennuksena. (Seppä ym. 2012, 40)

Hallusinogeenit aiheuttavat psykoosia muistuttavan tilan. Psykoosissa ihmisen ajan ja paikan taju muuttuu ja hän kokee aistiharhoja. Aistiharhoilla tarkoitetaan todellisuuden hämärtymistä. Ihminen saattaa nähdä, kuulla ja tuntea asioita, joita ei reaali maailmassa ole olemassa. Hallusinogeenien vaikutustapaa ihmisen hermostoon ei tunneta tarkasti. Hallusinogeeneihin kuuluvat fensyklidiini, ekstaasi, metyleenidioksimetamfetamiini (MDMA) ja lysergihapon dietyyliamidi (LSD). (Seppä ym. 2012, 27)

Eläinkokeilla saadun tiedon mukaan Alfa-PVP:n vaikutukset ovat samanlaisia, kuin muillakin psykostimulanteilla. Muita samankaltaisia psykostimulantteja ovat muun muassa MDPV, kokaiini ja metamfetamiini. (EMCDDA 2016, 9). Alfa-PVP vaikuttaa keskushermostoa stimuloivasti aiheuttaen mahdollisesti käyttäjälleen euforisen tilan. Sillä on myös ruokahalua vähentävä vaikutus. Kouristelu, tajuttomuus, aggressiivinen riehuminen, yliämpöisyys ja sydänpysähdys ovat mahdollisia Alfa-PVP:n yliannostuksen seurauksia. Yliannostuksesta saattaa myös seurata munuaisten vajaatoimintaa ja lihaskudoksen äkillinen vaurio. (Helsingin HO, 2016)

Lounais-Suomen poliisilaitoksen rikoskomisario Pertti Läksy kertoo huomanneensa Alfa-PVP:n käyttäjien tekevän mitä erikoisimpia asioita katukuvassa nautittuaan ainetta. Rikoskomisario Läksy kertoo aineen käyttäjien aiheuttavan katukuvassa muun muassa erilaisia tapaturmia. Läksy kertoo aineen käyttäjien esimerkiksi kiivenneen puihin ja hyppineen parvekkeilta alas. Läksy kertoo, kuinka vainoharhoista kärsinyt Alfa-PVP:n käyttäjä oli murtautunut asuttuun taloon asukkaiden ollessa paikalla, koska hän oli paennut kuviteltuja takaa-ajajiaan. Välillä Alfa-PVP:n vaikutuksen alaisena olevan henkilön rauhoittamiseen on tarvittu kahden poliisimiehen lisäksi kahdeksan sairaanhoitajaa. A-klinikkasäätiön johtava ylilääkäri Kaarlo Simojoki on todennut Alfa-PVP:n tyypillisiksi oireiksi harhaisuutia ja aggressiivisuutta. Simojoki kuvailee Alfa-PVP:tä ilkeämmäksi versioksi aikaisemmin Suomeen rantautuneesta MDPV- muuntohuumeesta. (Ahola 2017, 9). Simojoen mukaan Alfa-PVP alkaa vaikuttaa nopeasti ja vaikutus kestää kahdesta seitsemään tuntia. Alfa-PVP:n käytöllä tavoitellaan energisyyden, seksuaalisuuden ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Aineen käytön haittavaikutuksiksi Simojoki toteaa ahdistuneisuuden, verenpaineen nousun ja pahimmassa tapauksessa psykoosin. Psykoosista aiheutuvat kuulo- ja ääniharhat voivat olla niin voimakkaita, että käyttäjä voi alkaa käyttäytyä itsetuhoisesti. Aineen käytöstä voi aiheutua myös aggressiivista käytöstä. (Vainio 2014)

Eri medioissa, niin suomalaisissa kuin kansainvälisissäkin, Alfa-PVP:n vaikutuksia on esitelty varsin värikkäästi. Esittelen alla muutaman lainauksen Suomalaisten tiedotusvälineiden uutisoimista Alfa-PVP:n käyttäjilleen aiheuttamista vaikutuksista.

”Raivoaminen jatkui sairaalassa. Miehen vastarinnan nujertamiseksi tarvittiin kaksi poliisia ja kahdeksan hoitajaa. Lepositeet ja lisäännos rauhoittavaa lääkettä eivät riittäneet – mies sidottiin sänkyyn vielä kahdeksalla nippusiteellä”. (Kylänpää 2017, 4)

”Yksi käyttäjä kieriskeli ajokaistalla ja juoksenteli päin seiniä. Toinen pakeni lasioven läpi kerrostalon rappukäytävään ja piiloutui hissiin. Harhojen vallassa olevat käyttäjät pelkäävät usein todella henkensä edestä.” (Kylänpää 2017, 4)

”Alfa-PVP:tä ottanut 44-vuotias mies puolestaan iski puukon kahvaa myöten kaverinsa selkään. Syyttäjä kuvaili oikeudessa, että mies oli ”seonnut kokonaan”. (Kylänpää 2017,4)

”USA:n Floridaa kauhistuttaa tapaus, jossa 19-vuotias mies puukotti satunnaisen vastaan tulleen pariskunnan ja oli repimässä uhrin kasvoja hampaillaan, ennen kuin neljä poliisimiestä saivat hänet irti. 19-vuotias ei reagoinut edes poliisikoiran puremiseen ja etälamauttimeen. Hänen epäillään käyttäneen synteettistä Flakka-huumetta”. (Tikka 2016)

Vuoteen 2015 mennessä EMCDDA:n tietoon oli tullut 105 kuolemantapausta, joissa Alfa-PVP oli todettu olevan mukana. 23 tapauksessa Alfa-PVP oli kuoleman aiheuttaja tai ollut mukana yhtenä kuoleman aiheuttaneena tekijänä. 26 tapauksessa kuoleman aiheuttajaa ei tiedetty. Neljässä tapauksessa kuoleman aiheuttajaksi oli merkitty vain huume-/lääkemyrkytys (drug intoxication). 48 tapauksessa Alfa-PVP:n vaikutusta kuolemaan ei vielä ollut selvitetty. (EMCDDA 2015, 12). Helsingin yliopiston Hjelt-instituutin oikeuslääketieteellisen osaston mukaan Alfa-PVP on yleisin muuntohuume, jota ruumiinavausten yhteydessä löytyy vainajista (Zareff 2014).

4.4 Käyttäjien kokemukset

Alfa-PVP:tä käyttää niin huumeiden viihdekäyttäjät kuin huumeiden riskikäyttäjät. Kuolemantapausten mukaan, joissa Alfa-PVP on ollut mukana, keski-ikä käyttäjä on ollut 33 vuotias mies. 101 kuolemantapauksesta 81 on sattunut miehille. Näiden miesten keski-ikä on ollut 33 vuotta. (EMCDDA 2015, 12&14)

Seuraavat käyttäjäkokemukset on kerätty Psychoactive vault- internetsivuston A-PVP nimisestä keskustelulangasta.

Nimimerkki ”SadPanda” kertoo Alfa-PVP:stä seuraavasti: *”Mä olen tutustunut tähän alpha-PVP:seen [...] ja oon tullu siihen lopputulokseen että tämä nousee helvetin lujaa, ja laskee vielä nopeampaa [...] alkaa esim 10-20 mg iv vetojen jälkeen huippaamaan ja itselläni puskee kuolemanpelkoa ja muuta kivaa vainoa siihen päälle.”*

Nimimerkki ”Pen” kertoo Alfa-PVP:stä seuraavasti: *” 3 x 20-30 mg lainia otin, kiva euforia mutta vittu tä pistää selittämään asiat niin yksityiskohtaisesti ettei koskaan pääse pöintiin”*

Nimimerkki ”Vauhtihirvu” kertoo Alfa-PVP:stä seuraavasti: *” Alkuunhan tä a-pvp nostaa tukan pystyyn rajulla nousulla ja hullulla euforialla, joka ei ainakaan minulla hirveän kauaa kestänyt vaan niistä selvittyäni jäi erittäin stimuloitunut, skarppi fiilis. [...] Vainot*

on tässä vittumaisia. kun oli muutamia laineja nappaillu, niin mielessä kävi vähän väliä että mitähän nuo juonii [...] Kun loppujenlopuks jätti ottamatta sitä seuraavaa lainia niin huomaa kuinka nopeasti rupes särkemään päätä, yritin vielä yhillä laineilla saada päänsäryn pois mutta eihän se siihen auttanut kuin vartiksi ”humahduksen” ajaksi.”

Nimimerkki ”Personaes” kertoo Alfa-PVP:stä seuraavasti: ” *Onhan se ihan kiva olo, kun on viimeiset pisarat painanut ruiskusta sinne suoneen ja tulee se nousu, mutta siinä se melkein sit onkin. Ja vaikka tää on hyvin lyhyt vaikutteista kamaa, niin silti en ite saa samana päivänä enää unta, vaikka olis kiskonut annoksen aamulla ja illalla koittaisi nukkua. Ei ollut kiva olo, kun oli tätä kiskonut viisi päivää ja peitonalla tärisin puoli-rytmihäiriöisenä /keuhkoihin tai muualle rintaan sammalla kun särki. Ihan vitun myrkyä, ehkä jopa legendaarista MDPV:tä pahempaa...”*

Nimimerkki ”Rolanderos” kertoo Alfa-PVP:stä seuraavasti: ” *Nautin tätä arviolta just ton 10-15 mg nasaalisesti. Iha hiki pukkasi, sen varra kuitenkin kolahti – ei ole muutenkaan toi stimujen toleranssi kummonen meikällä. Tuolla dosella sai todella häiriintyneitä äänihaluja pariin otteeseen, lähinnä tuttavien puhetta/sorinaa. [...] Laskee muute sit tosiaan vittumaisesti.”*

Nimimerkki ”Isavela” kertoo Alfa-PVP:stä seuraavasti: ” *Mun kaveri veti tätä pari päivää ja piti päivän tauon. [...] Tänäpä sitten oli kotonaan vetänyt (asuu alle puolen kilsan päässä) ilmeisesti jotain 70-90mg vedot ja hetken oli ollut ”hyvä” olo, mutta sitten oli alkanut näkymään vilkkuvia valoja, ihmishahmoja jne, ja robottimaisia ääniä sekä kuulumaan puhetta ja tappouhkauksia ja hän juoksi mun luo hädissään. Kaatui suorilta jaloilta mun päälle ja alkoi kouristella ja huutaa suoraa huutoa jotain sekavaa älämölöä ja et hän tuli sanomaan hyvästit kun hänet tapetaan ja että saa sydänkohtauksen. Jouduin kaikin voimin pitämään isoa miestä päälläni lattialla ettei hakkaa päätään seinään. Tunsin myös ihan älyttömän nopean sykkeen [...] Viitisen minuuttia sätki, itki, huusi ja ähisi ja kiljui, siis kyllä, KILJUI suoraa huutoa ja pelkäsin jo naapurien soittavan poliisit ja olin itsekin ai-keissa hakea puhelimen ja soittaa ambulanssin, mutten päässyt nousemaan lattialta kun pidin hänen päätä sylissä ja käsiä rinnan päällä ettei paukuta nyrkeillä seinää. Molemmilta valui hiki ja meinas jo epätoivo iskeä, kun en uskaltanut nousta ja jättää edes hetkeksi toista yksin.” (Psychoactive vault, 11.2.2018)*

Monissa Psychoactive vault-internetsivustolta kerätyistä käyttäjäkokemuksista näytti toistuvan samanlaiset kokemukset Alfa-PVP:stä. Moni käyttäjä kertoi Alfa-PVP:n vaikutuksen nousevan nopeasti, mutta vaikuttavan vain lyhyen ajan. Myös käyttöannos oli useilla käyttäjillä kertomustensa mukaan 10-40 mg välillä. Käyttäjillä oli kertomustensa mukaan useita erilaisia käyttötapoja Alfa-PVP:lle. Muun muassa foorumilaiset mainitsivat erilaisina käyttötapoina nuuskaamisen, polttamisen ja aineen pistämisen suoraan suoneen. Monet käyttäjät kertoivat Alfa-PVP:n ”laskujen” olevan todella ikävät. Käyttäjät kertoivat Alfa-PVP:n aiheuttaneen muun muassa erilaisia harhoja ja sydämen rytmihäiriöitä.

4.5 Rikosnimikkeet ja oikeuskäytäntö

Alfa-PVP:n huumausaineeksi luokittelun vuonna 2013 jälkeen Alfa-PVP:tä käyttämällä tai hallussa pitämällä on voinut syyllistyä seuraaviin Suomen rikoslain 50 luvun huumausainerikoksiin: huumausainerikos, törkeä huumausainerikos, huumausaineen käyttörikos, huumausainerikoksen valmistelu, huumausainerikoksen edistäminen ja törkeä huumausainerikoksen edistäminen. Kuljettamalla moottorikäyttöistä ajoneuvoa Alfa-PVP:n vaikutuksen alaisena henkilö syyllistyy rikoslain 23 luvun mukaiseen rattijuopumukseen tai törkeään rattijuopumukseen. Myös vesi-, ilma- ja junaliikennejuopumus tulevat kyseeseen mikäli Alfa-PVP:n vaikutuksen alaisena kuljettaa kyseisiä kulkuvälineitä.

Helsingin hovioikeuden ratkaisu 15/2032

Helsingin hovioikeus ottaa ratkaisussaan kantaa erityisesti siihen mitä Rikoslain 50:1§:n 3 kohdassa tarkoitetaan sanoilla ”tuo maahan”. Ratkaisussa otetaan myös kantaa Alfa-PVP muuntohuumeeseen.

Tapauksessa K on tilannut Alfa-PVP:tä Kiinasta kahdesti. Ensimmäisellä kerralla Alfa-PVP:tä on tilattu 505 grammaa ja toisella kerralla 492,9 grammaa. Molemmat tapaukset on käsitelty erillisinä törkeinä huumausainerikoksina. Hovioikeus on ratkaisussaan katsonut, että Alfa-PVP tulee luokitella erittäin vaaralliseksi huumausaineeksi johtuen aineen käytöstä aiheutuvasta hengenvaarasta tai vakavan terveydellisen vaurion vaarasta. Hovioikeus otti kantaa myös siihen, että onko kyseessä olleet 492,9 grammaa ja 505 grammaa Alfa-PVP:tä suuri määrä huumausainetta. Hovioikeus katsoi, että molemmissa tapauksissa kyseessä on suuri määrä huumausainetta. Hovioikeuden ratkaisun mukaan Alfa-PVP:n käyttöannos on noin 25-50 mg. 505 grammasta Alfa-PVP:tä saadaan 20 200 käyttöannosta, mikäli yksi käyttöannos on 25 mg. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan suureksi määräksi huumausainetta on katsottu jo joidenkin satojen käyttöannosten erät huumausainetta. Tässä tapauksessa tuo määrä on siis ylittynyt reilusti. Hovioikeus katsoi vastaajan K syyllistyneen tapauksessa kahteen törkeään huumausainerikokseen tilatessaan Alfa-PVP:tä 505 gramman ja 492,9 gramman erän. (Helsingin HO, 2016)

5 TUTKIMUS JA SEN TOTEUTTAMINEN

5.1 Käytetyt järjestelmät ja rekisterit

PATJA

Poliisiasiain tietojärjestelmä on Poliisihallituksen rekisteri, jota ylläpitää Hallinnon tietotekniikkakeskus. Poliisiasiain tietojärjestelmä on perustettu poliisilain 1 §:n 1 momentissa mainittujen poliisin tehtävien suorittamista varten. Poliisiasiain tietojärjestelmä muodostuu seuraavista tietoryhmistä: etsintäkuulutustiedot, etsittävien moottoriajoneuvojen tiedot, omaisuustiedot, pidätettyjen tiedot, tapaamiskieltotiedot, rikosilmoitushakemisto- ja seuraamustiedot, sanomanvälitystiedot, tekotapatiedot, tunnistettavien tiedot, tuntomerkkietiedot, tutkinnan ja virka-avun tiedot, tutkinnan ja virka-avun arkistotiedot ja tietolähdetiedot. Mikäli tiedot ovat tarpeellisia poliisilain 1 §:n 1 momentissa säädetyn tehtävän suorittami-

seksi, poliisilla on oikeus näitä tietoja poliisiasiain tietojärjestelmästä käyttää. (Poliisihallitus 2012, 1-3, 7-8)

Poliisiasiain tietojärjestelmä- sovelluksesta käytetään lyhennettä PATJA. PATJA- järjestelmä sisältää kaikki yllä mainitut tietoryhmät muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Joillekin tiedoille on oma rekisterisovelluksensa. Esimerkiksi Salaisten pakkokeinojen asianhallintajärjestelmä (SALPA) sisältää tutkinnan ja virka-avun tietojen salaisten pakkokeinojen asianhallintaan liittyviä tietoja sekä tietolähdetietoja. Näitä tietoja ei Patja-järjestelmästä löydy. (Poliisihallitus 2012, 1)

PATJA- järjestelmään kirjataan rikosilmoituksia (R-ilmoitus), sekalaisilmoituksia (S-ilmoitus) ja P-ilmoituksia. P-ilmoitus on ilmoitus poliisilakiperusteisesta kiinniotosta (YJTKIP). Rikosilmoituksen kirjaaminen riittävän kattavasti on tärkeää, koska se on perusasiakirja esitutkinnan käynnistämisessä. Rikosilmoitusta kirjattaessa turhalta tuntuva tieto voi muuttua myöhemmin tärkeäksi, sillä PATJA- järjestelmään kirjattavia tietoja voidaan käyttää sarjoitettaessa ja analysoitaessa rikoksia. Tästä syystä ilmoituksen tiedot tulee kirjata mahdollisimman tarkasti. Poliisihallitus on tehnyt ohjeen tietojen kirjaamisesta Poliisiasiain tietojärjestelmään, jotta järjestelmään kirjattavat ilmoitukset olisivat mahdollisimman hyviä. (Poliisihallitus 2013, 2 & 6)

Rikitrip

Rikitrip-järjestelmä on poliisin käyttämä järjestelmä, joka tekee PATJA:an kirjattujen rikosilmoitusten löytämisen helpommaksi ja yksinkertaisemmaksi. Rikitrip-järjestelmästä on apua muun muassa rikoksia sarjoitettaessa ja niitä analysoitaessa. (Lamminen, 2)

Rikitrip-järjestelmä perustuu Trip-tekstitietokantaohjelmistoon. Trip-tekstitietokantaohjelmistossa kaikki sanat on indeksoitu. Tämä mahdollistaa sen, että jokainen sana voi olla hakusana ja sanat löytyvät haettaessa. Relaatiokannoista poiketen myös vapaan tekstin kenttiin, kuten ilmoituksen selostus osaan, voidaan kohdistaa hakuja. Vapaatekstihaku mahdollistaa sellaisenkin tiedon löytämisen, jota ei tekstin kirjoitushetkellä vielä tiedetty tärkeäksi. (Lamminen, 2)

Rikitripin tietokannat on jaettu lääneittäin. Rikitripistä on mahdollista valita ilmoitukset vain yhden läänin alueelta. Tällöin haku on paljon nopeampaa kuin kaikista tietokannoista tietoa haettaessa. Rikitripin tiedot tulevat Patja-järjestelmästä aina aamuöisin, joten järjestelmän tuoreimmat tiedot ovat edellisen päivän tietoja. Patja-järjestelmästä haetaan uudet ja muuttuneet R-, S- ja P-ilmoitukset ja RV-ilmoitukset. Rikitrip-järjestelmä antaa hakutulokseksi järjestelmästä löytyneiden ilmoitusten lukumäärän. Rikitrip ei siis anna hakutuloksena tapahtuneiden rikosten lukumäärää, koska yhdessä rikosilmoituksessa voi olla useita rikosnimikkeitä. (Lamminen, 3)

Rikitrip-järjestelmässä on monia hakukenttiä. Erilaisilla hakukentillä voidaan tehdä hakuja esimerkiksi ajankohdan, nimikkeiden tai kunnan perusteella. "Haku kaikista tiedoista" kentän avulla voidaan hakea tietoja kaikista kannoissa olevista kentistä. Rikitrip-järjestelmä ei indeksoi välimerkkejä eikä muitakaan erikoismerkkejä. Rikitrip käsittelee väli- ja erikois-

merkkejä kuin välilyöntejä. Tämä tarkoittaa sitä, että hakusanoilla "alfa-pvp" ja "alfa pvp" saa Rikiritripistä samat hakutulokset. (Lamminen, 4)

Politrip

Politrip-järjestelmässä voi tarkastella poliisin saamia ja suorittamia tehtäviä. Politrip-järjestelmään tallentuu tehtävän tiedot. Tiedoista näkyy muun muassa se, että koska tehtävä on annettu, tehtäväkoodi ja mitkä partiot ovat tehtävälle liittyneet. Politrip-järjestelmästä näkee myös sen, että mitä suoritteita partio on tehtävästä suorittanut. Politrip-järjestelmässä on lisäksi ”selvitys” ja ”lisätieto” kentät joihin hätäkeskus ja tehtävän suorittanut poliisipartio voivat kertoa tehtävänannosta ja suoritteista vapaalla sanalla pelkkien tehtävä- ja toimenpidekoodien lisäksi enemmän.

5.2 Tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyötäni suunnitellessani mietin tutkimusosion vaihtoehdoiksi kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusta tai kvalitatiivista eli laadullista tutkimusta. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa kerätty tieto on sanallisessa muodossa. Kvalitatiivista tietoa saadaan esimerkiksi erilaisista haastatteluista. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa tutkija on kiinnostunut tutkimusaineistonsa ymmärtämisestä, tulkitsemisesta, luokittelemisesta ja kuvaamisesta ilmiöiden selittämisen ja mittaamisen sijaan. Kvalitatiivista tutkimusta tehdessä tutkijaa kiinnostaa esimerkiksi ihmisten omakohtaiset kokemukset omaan elämäntilanteeseen liittyen. (Paavilainen 2014, 17)

Kvantitatiivisen tutkimuksen tieto kerätään numeroiden muodossa. Kvantitatiivista tietoa on esimerkiksi kyselylomake, jonka vastaukset ovat numeraalisella asteikolla tai koetilanteessa mitattu koehenkilöiden sydämensyke. Erilaisia matemaattisia menetelmiä voidaan käyttää numeroiden muodossa olevan tiedon käsittelyyn. Numeroiden muodossa olevasta tiedosta voidaan laskea prosenttiosuuksia ja keskiarvoja. Kvantitatiivisen tutkimuksen tuloksia voidaan esitellä erilaisten taulukoiden ja kaavioiden avulla. Kvantitatiivisen tiedon kerääminen suuriltakin ihmisjoukoilta on mahdollista. Kvantitatiivista tietoa on yleensä nopeaa käsitellä tietokoneella. (Paavilainen 2014, 16)

Valitsin opinnäytetyöni tutkimusmenetelmäksi kvantitatiivisen tutkimusmenetelmän. Mielestäni kvantitatiivisella tutkimusmenetelmällä saadaan vastaukset tehokkaammin opinnäytetyöni tutkimuskysymyksiin kuin kvalitatiivisella menetelmällä. Olen tutkimuksessani kerännyt poliisin Rikiritrip- ja Politrip- järjestelmistä numeraalista tietoa Alfa-PVP:stä. Olen käyttänyt tutkimusta tehdessäni matemaattisia menetelmiä esimerkiksi keskiarvoja ja prosenttiosuuksia laskiessani. Esitän tutkimustuloksia erilaisten taulukoiden ja kaavioiden avulla.

5.3 Tutkimuksen toteuttaminen

Ensimmäinen askel tutkimuksen tekemisessä oli tutkimusluvan hakeminen Poliisiammattikorkeakoululta. Hain tutkimuslupaa Alfa-PVP:hen liittyvien tietojen hakuun ja käyttöön poliisin tietojärjestelmistä. Tutkimusluvan saatua aloin keräämään aineistoa Rikitrip- ja Politrip- järjestelmistä, joka antaa vastauksia opinnäytetyöni kappaleessa 2.1 esittelemiini tutkimuskysymyksiin. Keräsin tutkimustani varten useita aineistoja saadakseni vastaukset asettamiini tutkimuskysymyksiin. Olen kirjannut jokaisen keräämäni aineiston kohdalle sen, millä hakusanoilla aineisto on Rikitrip- tai Politrip-järjestelmästä kerätty. Jokainen keräämäni aineisto on syötetty Microsoft Excel- ohjelmaan. Osa tiedoista on muutettu Excelissä taulukoiden ja kaavioiden muotoon helpottamaan lukijan hahmottamista.

Ensimmäisellä keräämälläni aineistolla olen yksinkertaisesti pyrkinyt selvittämään sen, että kuinka monta rikosilmoitusta Suomessa on tehty Alfa-PVP:hen liittyen. Toinen keräämäni aineisto on rajattu Suomen kolmeen kymmeneen väkiluvultaan suurimpaan kaupunkiin. Toisen aineiston tarkoituksena on selvittää kuinka monta Alfa-PVP:hen liittyvää rikosilmoitusta kussakin kaupungissa on kirjattu. Kaikkien kolmen kymmeneen kaupungin tiedot on kerätty liitteeseen 1.

Kolmas keräämäni aineisto on rajattu vuoteen 2017. Selvitin aineistossa mitä rikosnimikkeitä on kirjattu Alfa-PVP:hen liittyviin rikosilmoituksiin. Käytin aineistossa hakusanaa ”Alfa-PVP”, koska se osoittautui selvästi yleisimmäksi hakusanaksi. Kaikki mainitut rikosnimikkeet on kerätty liitteeseen 3. Rikosnimikkeiden lisäksi keräsin tästä aineistosta myös rikoksesta epäiltyjen syntymävuosikymmenen ja sen, että miten ilmoitukseen on päädytty kirjaamaan ”Alfa-PVP”.

Neljännessä keräämässäni aineistossa on kerätty kaikki Alfa-PVP:hen liittyvät rikosilmoitukset, joiden tapahtumakuntana on Salo. Tähän aineistoon on kerätty samoja tietoja, kuin kolmanteen keräämäni aineistoon. Kaikki mainitut rikosnimikkeet on kerätty liitteeseen 4.

Keräsin viidennen aineiston Politrip-järjestelmästä. Aineiston tarkoitus oli selvittää, millaisia tehtäviä Alfa-PVP on aiheuttanut Salon poliisille.

6 TUTKIMUSTULOKSET

6.1 Alfa-PVP Suomessa

Suoritin Rikitrip- järjestelmässä haun, jonka tarkoituksena oli selvittää kuinka monta rikosilmoitusta, joissa mainitaan Alfa-PVP, on kirjattu Suomessa. Käytin ”Haku kaikista tiedoista” kentässä hakusanoja ”alfa-pvp”, ”alfapvp”, ”a-pvp”, ”apvp”, ”alpha-pvp” ja ”alphapvp”. Rikitrip-järjestelmä ei etsiessään osumia tietokannasta tee eroa sille onko sana kirjoitettu isoilla tai pienillä kirjaimilla. Näin ollen esimerkiksi hakusanoilla ”alfa-pvp” ja ”Alfa-PvP” saa hausta saman tuloksen. Rikitrip-järjestelmä tulkitsee yhdysmerkin ”-” ja tyhjän välin sanojen välissä samalla tavalla. Näin ollen hakusanoilla ”alfa-pvp” ja ”alfa

pvp” järjestelmä antaa saman tuloksen. Haun tuloksena oli yhteensä 732 rikosilmoitusta. Rikosilmoituksia, joissa mainitaan hakusana "alfa-pvp" on kirjattu 667 kappaletta. Hakusana "alfapvp" mainitaan 12 ilmoituksessa. Hakusana "a-pvp" mainitaan 23 ilmoituksessa. Hakusana "apvp" mainitaan 12 ilmoituksessa. Hakusana "alpha-pvp" mainitaan 18 ilmoituksessa. Hakusana "alphapvp" ei tuottanut hakutuloksena yhtään rikosilmoitusta.

Taulukko 1. Taulukossa Suomen kymmenen kaupunkia, joissa on Rikitrip-järjestelmän mukaan tehty eniten rikosilmoituksia, joissa mainitaan Alfa-PVP.

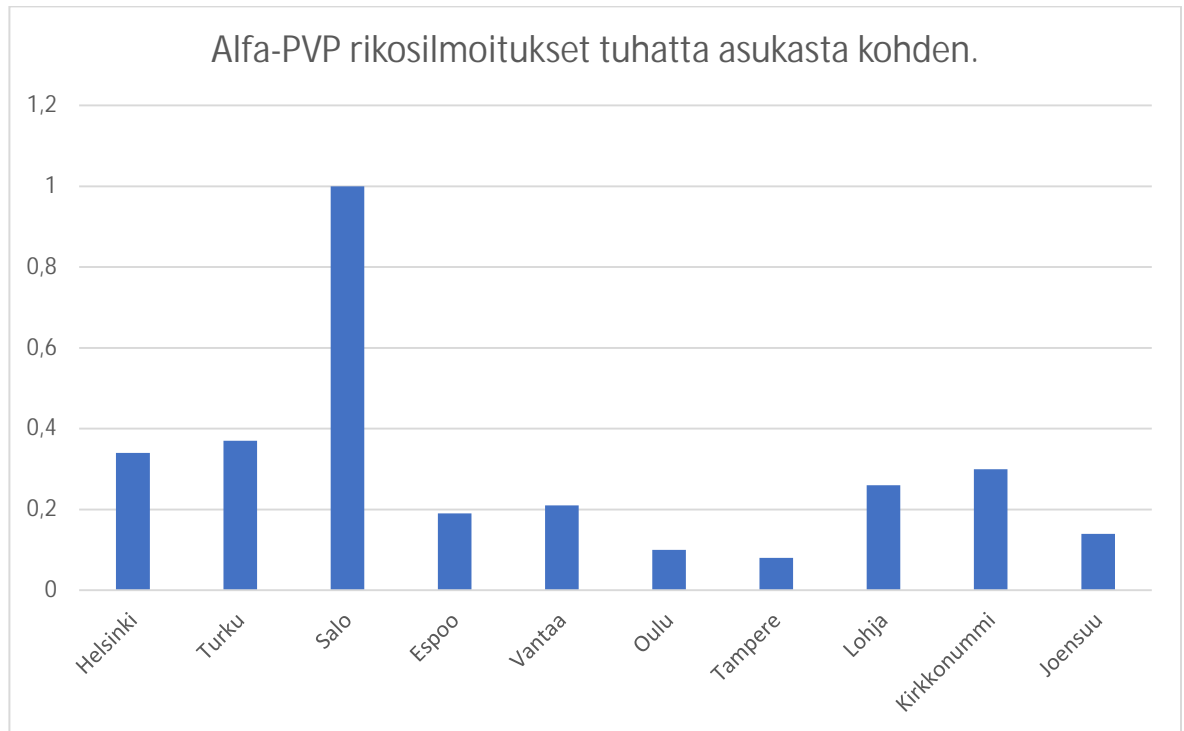
Kaupunki	Rikosilmoitusten määrä.
1. Helsinki	218
2. Turku	69
3. Salo	55
4. Espoo	52
5. Vantaa	47
6. Oulu	20
7. Tampere	19
8. Lohja	12
9. Kirkkonummi	12
10. Joensuu	11

Taulukkoon 1 on kerätty Rikitrip-järjestelmästä rikosilmoitukset, joissa mainitaan Alfa-PVP. Vertailussa on ollut mukana Suomen kolmekymmentä asukasluvultaan suurinta kaupunkia. Kaikkien kolmenkymmenen kaupungin tiedot on katsottavissa liitteestä 1. Rikosilmoitusten määrä on saatu käyttämällä hakusanoja "alfa-pvp", "alfapvp", "a-pvp", "apvp", "alpha-pvp" ja "alphapvp". Hakusana on syötetty Rikitrip-järjestelmän "haku kaikista tiedoista" kenttään.

Hakusana "alfa-pvp" tuotti huomattavasti eniten osumia. Hakusana "alfa-pvp" mainittiin tutkimuksen kaikista 579:stä rikosilmoituksesta 529:ssa. Tämä on prosenttiosuutena yli yhdeksänkymmentä prosenttia. Käyttämistäni hakusanoista toiseksi yleisin oli "a-pvp", joka mainittiin vain 17 ilmoituksessa. Vähiten rikosilmoituksia tuli hakusanalla "alphapvp". "Alphapvp" mainittiin vain yhdessä rikosilmoituksessa. Alfa-PVP:n englanninkielinen nimi "alpha-pvp" tuotti hakusanana 14 rikosilmoitusta. Tutkimuksen tulosten perusteella voidaan huomata, että Alfa-PVP on suomalaisten poliisimiesten suosima kirjoitusasu kyseiselle muuntohuumeelle. Kaikkien hakusanojen antamat osumat ovat nähtävillä opinnäytetyöni ensimmäisestä liitteestä. Jos yhdessä rikosilmoituksessa on käytetty erilaisia kirjoitusasuja Alfa-PVP:stä, sama ilmoitus on tullut näkyviin kaikkien hakusanojen kohdalla. Näin ollen Alfa-PVP juttujen todellinen määrä on hieman alhaisempi kuin saamani 579 rikosilmoituksen kokonaismäärä.

Käytin liitteen 1 tietoja kerätessäni "haku kaikista tiedoista" kentän lisäksi kenttää "tapahtumakunta". "Tapahtumakunta" kenttään laitoin aina tarkastelussa olevan kaupungin nimen. Esimerkiksi Turun tietoja kerätessäni laitoin "tapahtumakunta" kenttään hakusanan "Turku". "Tapahtuma ajankohta" kenttään laitoin aikaväliksi 1.1.2011-25.1.2018.

Helsingissä on tehty eniten Alfa-PVP:hen liittyviä rikosilmoituksia. Yhteensä 579 rikosilmoituksesta, joissa mainitaan Alfa-PVP joillakin mainitsemillani hakusanoilla, Helsingin osuus on 218 rikosilmoitusta. Turussa on tehty toiseksi eniten rikosilmoituksia, joissa Alfa-PVP mainitaan. Turussa ilmoituksia on tehty yhteensä 69 kappaletta. Salossa ilmoituksia on tehty 55 kappaletta, Espoossa 52 kappaletta ja Vantaalla 47.

Kaavio 1. Kaaviossa on Alfa-PVP:hen liittyvät rikosilmoitukset suhteessa kaupunkien asukaslukuun tuhatta asukasta kohden.

Kaaviossa 1 näkyy kymmenen kaupunkia, joissa on kirjattu eniten Alfa-PVP:hen liittyviä rikosilmoituksia. Rikosilmoitusten määrä on suhteutettu kaupunkien asukaslukuun tuhatta asukasta kohden. Suhdeluku on saatu jakamalla rikosilmoitusten määrä kaupungin asukasluvulla ja tämän jälkeen kerrottu tuhannella. Tutkimuksessa käytetyt kaupunkien asukasluvut näkyvät liitteessä 2.

Salo on selvä ykkönen, kun rikosilmoitusten määrä suhteutetaan asukaslukuun. Salossa on kirjattu tuhatta asukasta kohden yksi rikosilmoitus, jossa on mainittu Alfa-PVP. Turussa on toiseksi eniten Alfa-PVP:hen liittyviä rikosilmoituksia suhteutettuna asukaslukuun. Turussa on kirjattu 0,37 rikosilmoitusta tuhatta asukasta kohden. Kolmantena on Helsinki, jossa on kirjattu 0,34 rikosilmoitusta tuhatta asukasta kohden.

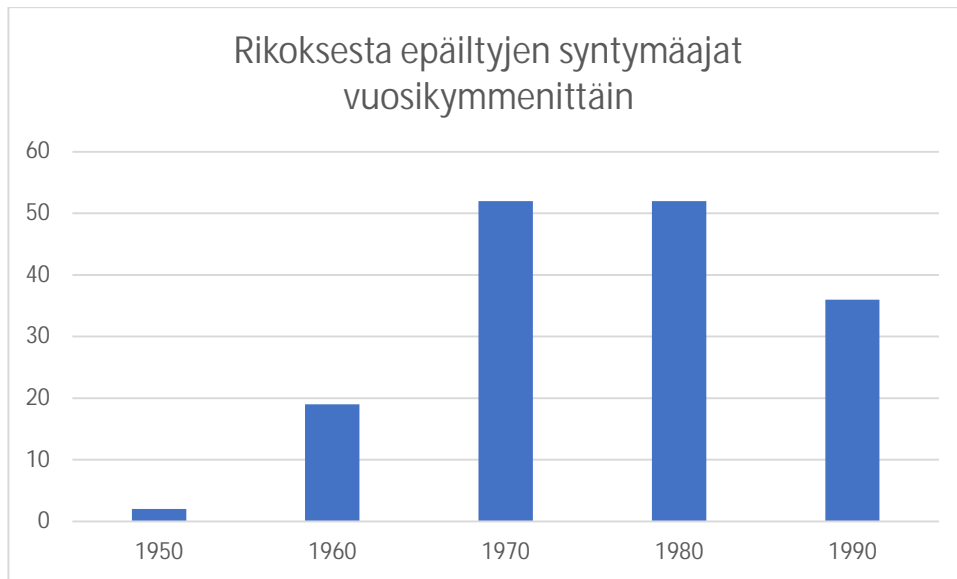
Taulukko 2. Taulukossa on 15 rikosnimikettä, jotka ovat esiintyneet eniten rikosilmoituksissa, joissa mainitaan Alfa-PVP vuonna 2017.

Rikosnimike	Kappale
Huumausaineen käyttörikos	124
Rattijuopumus	91

Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta	72
Huumausainerikos	46
Ajoneuvorikkomus	37
Törkeä huumausainerikos	25
Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen	12
Toisen vahingoittamiseen soveltuvan esineen tai aineen hallussapito	8
Ampuma-aserikos	7
Liikenneriikkomus	6
Törkeä rattijuopumus	6
Salakuljetus	6
Kuluttajamarkkinoilta kielletyn psykoaktiivisen aineen kiellon rikkominen	6
Dopingrikos	5
Kätkemisrikos	4

Taulukon 2 tiedot on kerätty Rikitrip-järjestelmästä seuraavin hakuehdoin. Haun aikaväliksi on asetettu 01.01.2017 – 31.12.2017. ”Haku kaikista tiedoista” kenttään käytettiin hakusanaa ”alfa-pvp”. Näillä hakuehdoilla Rikitrip-järjestelmästä löytyi 153 eri rikosilmoitusta. Erilaisia rikosnimikkeitä rikosilmoituksiin oli kirjattu viisikymmentä kappaletta. Kaikkiaan 153 ilmoituksessa oli yhteensä 520 rikosnimikettä. Keskimäärin yhdessä rikosilmoituksessa oli 3,4 erillistä rikosnimikettä. Kaikkien viidenkymmenen eri rikosnimikkeen kappalemäärät on listattu liitteeseen 3.

Yleisin rikosnimike vuonna 2017 kirjatuissa rikosilmoituksissa, joissa esiintyi sana ”alfa-pvp”, oli huumausaineen käyttörikos. Huumausaineen käyttörikos esiintyi rikosilmoituksissa 124 kertaa. Toiseksi yleisin rikosnimike oli rattijuopumus, joka esiintyi rikosilmoituksissa yhteensä 91 kertaa. Kolmanneksi yleisin rikosnimike oli kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta. Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta esiintyi ilmoituksissa yhteensä 72 kertaa. Tämä kolmikko huumausaineen käyttörikos, rattijuopumus ja kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta, esiintyi useasti samassa rikosilmoituksessa. Neljänneksi yleisin rikosnimike oli huumausainerikos, joka esiintyi rikosilmoituksissa yhteensä 46 kertaa.

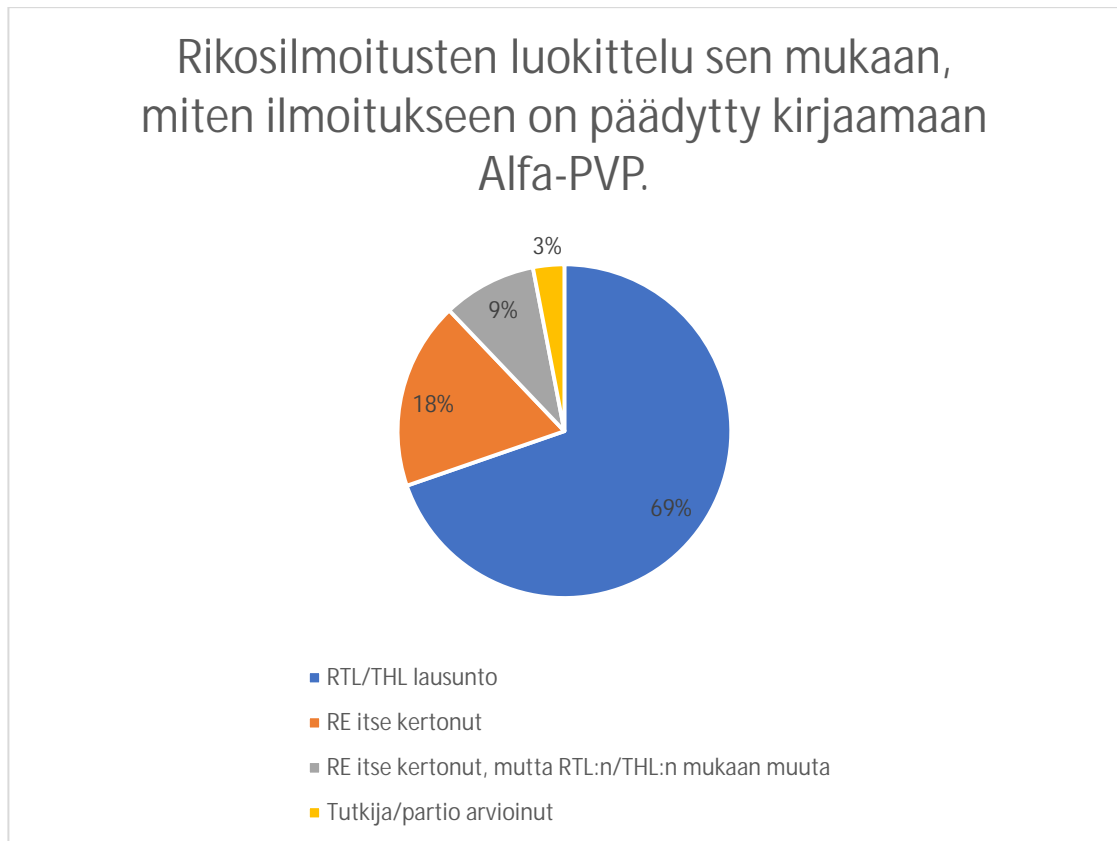

Kaavio 2. Kaaviossa on esitelty vuoden 2017 ”alfa-pvp” hakusanan sisältävien rikosilmoitusten rikoksesta epäillyn asemaan kirjattujen henkilöiden syntymävuosikymmen.

Vuonna 2017 tapahtuneiden rikosilmoitusten, joissa mainitaan sana ”alfa-pvp”, rikoksesta epäillyn asemaan on kirjattu yhteensä 161 henkilöä. Rikosilmoituksissa esiintyi samoja henkilöitä useampaan kertaan, joten 161 rikoksesta epäillyn joukossa on todellisuudessa vähemmän henkilöitä. Rikoksesta epäiltyjen syntymääjat jakaantuivat viidelle eri vuosikymmenelle. 1970-luvulla syntyneitä henkilöitä oli rikoksesta epäillyn asemassa 52 kappaletta. 1980-luvulla syntyneitä rikoksesta epäiltyjä oli samainen 52 kappaletta. 1990-luvulla syntyneitä oli 36 kappaletta ja 1960-luvulla syntyneitä oli 19 kappaletta. Kaksi rikoksesta epäiltyä oli syntynyt 1950-luvulla. Rikoksesta epäillyn asemaan merkityistä henkilöistä 16,5 prosenttia oli naisia ja 83,5 prosenttia miehiä.

Kaikista 153 eri rikosilmoituksesta pystyin päättämään 127 tapauksesta miksi rikosilmoituksen kirjaaja tai tutkija oli epäillyt rikosilmoitukseen liittyvän Alfa-PVP. Loin neljä eri luokkaa liittyen siihen, miten Alfa-PVP on tullut ilmi tapauksessa. Ensimmäinen luokka oli: RTL/THL lausunto. Jos rikosilmoitus on luokiteltu tähän luokkaan se tarkoittaa sitä, että Keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion tai Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen lausunnon mukaan rikosilmoituksen huumausaine on ollut Alfa-PVP:tä. Mikäli rikosilmoitus on luokiteltu tähän luokkaan, ilmoituksesta on tullut ilmi, että ainetta ei ole pystytty tunnistamaan Alfa-PVP:ksi ennen RTL:n tai THL:n lausuntoa. Toinen luokka johon luokiteltiin ilmoitukset, Alfa-PVP:n ilmitulo tavan mukaan oli se, että epäilty on itse kertonut kyseisen aineen olevan Alfa-PVP:tä. Kolmanteen luokkaan sijoitin rikosilmoitukset, joissa epäilty itse on kertonut käyttäneensä muuta huumausainetta, mutta RTL/THL lausunnon on ilmennyt kyseessä olevan toinen aine. Neljänteen luokkaan on luokiteltu rikosilmoitukset, joissa rikosilmoituksen kirjannut partio tai jutun tutkija on itse arvioinut rikosilmoitukseen liittyvän aineen olevan Alfa-PVP:tä. Jos rikosilmoitus on luokiteltu neljänteen luokkaan, ilmoituksesta on käynyt ilmi, että tutkija on päättellyt aineen olevan Alfa-PVP:tä esimerkiksi pakkauksessa olleiden merkintöjen perusteella. 127 rikosilmoituksen perusteella tämän luokittelun pystyi tekemään ja luokittelusta syntyi seuraava kaavio.

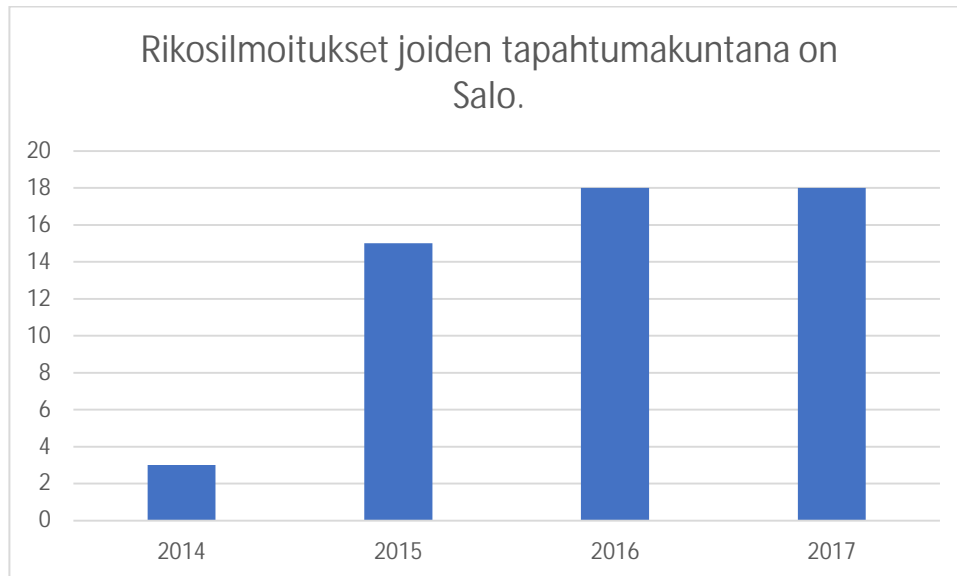

Kaavio 3. Kaaviossa vuoden 2017 Alfa-PVP rikosilmoitukset luokiteltuna sen mukaan, miten ilmoitukseen on päädytty kirjaamaan ”alfa-pvp”.

Kaaviosta 3 näkyy, että 69 prosentissa rikosilmoituksista Alfa-PVP mainittiin ensimmäisen kerran vasta Rikosteknisen laboratorion tai Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen lausunnon jälkeen. 18 prosentissa rikosilmoituksista rikoksesta epäilty oli itse kertonut käyttämänsä tai hallussaan olevan aineen olleen Alfa-PVP:tä. 9 prosentissa rikosilmoituksista rikoksesta epäilty oli kertonut aineen olleen Alfa-PVP:tä, mutta RTL:n tai THL:n lausunnon mukaan kyseessä on ollut jokin muu huumausaine. 3 prosentissa tapauksia tutkija tai partio on itse päätellyt aineen olevan Alfa-PVP:tä. Kaaviosta voidaan päätellä, että Alfa-PVP on yleisimmin kirjattu rikosilmoitukseen vasta RTL:n tai THL:n aineesta antaman lausunnon jälkeen.

6.2 Alfa-PVP Salossa

Suoritin poliisin Rikitrip-järjestelmässä haun selvittääkseni montako Alfa-PVP muuntohuumeeseen liittyvää rikosilmoitusta Salossa on kirjattu. Suoritin haun seuraavilla hakuehdoilla. Rikitrip-järjestelmän ”tapahtumakunta” kenttään kirjoitin ”Salo”. ”Haku kaikista tiedoista” kentässä käytin hakusanoja ”alfa-pvp”, ”alfapvp”, ”a-pvp”, ”apvp”, ”alpha-pvp” ja ”alphapvp”. Näillä hakuehdoilla Rikitrip-järjestelmä näyttää kaikki rikosilmoitukset, joiden tapahtuma kunnaksi on merkitty Salo ja joissa mainitaan, jokin Alfa-PVP:stä käyttämästäni hakusanoista. Haku on tehty 4.2.2018.

Kaavio 4. Kaaviossa on esitelty Alfa-PVP:hen liittyvien rikosilmoitusten määrä, joissa tapahtumakuntana on Salo.

Salossa on kirjattu Alfa-PVP:hen liittyviä rikosilmoituksia 54 kappaletta. Ensimmäinen Salossa tapahtuneeksi kirjattu rikosilmoitus, jossa mainitaan Alfa-PVP, on kirjattu tapahtuneeksi vuonna 2014. Rikosilmoitusten tapahtuma-ajankohta on kirjattu vuosien 2014 ja 2017 välillä. Vuosina 2016 ja 2017 Salossa on kirjattu 18 rikosilmoitusta. Vuonna 2015 rikosilmoituksia on kirjattu 15 kappaletta ja vuonna 2014 kolme kappaletta.

Hakusana ”alfa-pvp” mainittiin 47 rikosilmoituksessa. Salon kaikista Alfa-PVP:hen liittyvistä rikosilmoituksissa ”alfa-pvp” kirjoitusmuotoa käytettiin siis 87 prosentissa ilmoituksia. Toiseksi käytetyin kirjoitusmuoto Alfa-PVP:stä rikosilmoituksissa oli ”alpha-pvp”, jota käytettiin kuudessa ilmoituksessa. Yhdessä rikosilmoituksessa käytettiin muotoa ”apvp”.

Taulukko 3. Taulukossa on 15 rikosnimikettä, jotka ovat esiintyneet eniten rikosilmoituksissa, joissa mainitaan Alfa-PVP, ja joiden tapahtumakuntana on Salo.

Rikosnimike	Kappale
Huumausaineen käyttörikos	52
Rattijuopumus	19
Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta	18
Huumausainerikos	17
Törkeä huumausainerikos	10
Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen	8
Ajoneuvorikkomus	6
Varkaus	5
Kätkemisrikos	4

Ampuma-aserikos	3
Moottorikulkuneuvon käyttövarkaus	3
Vahingonteko	3
Toisen vahingoittamiseen soveltu- van esineen tai aineen hallussapito	3
Pahoinpitely	3
Törkeä ampuma-aserikos	3

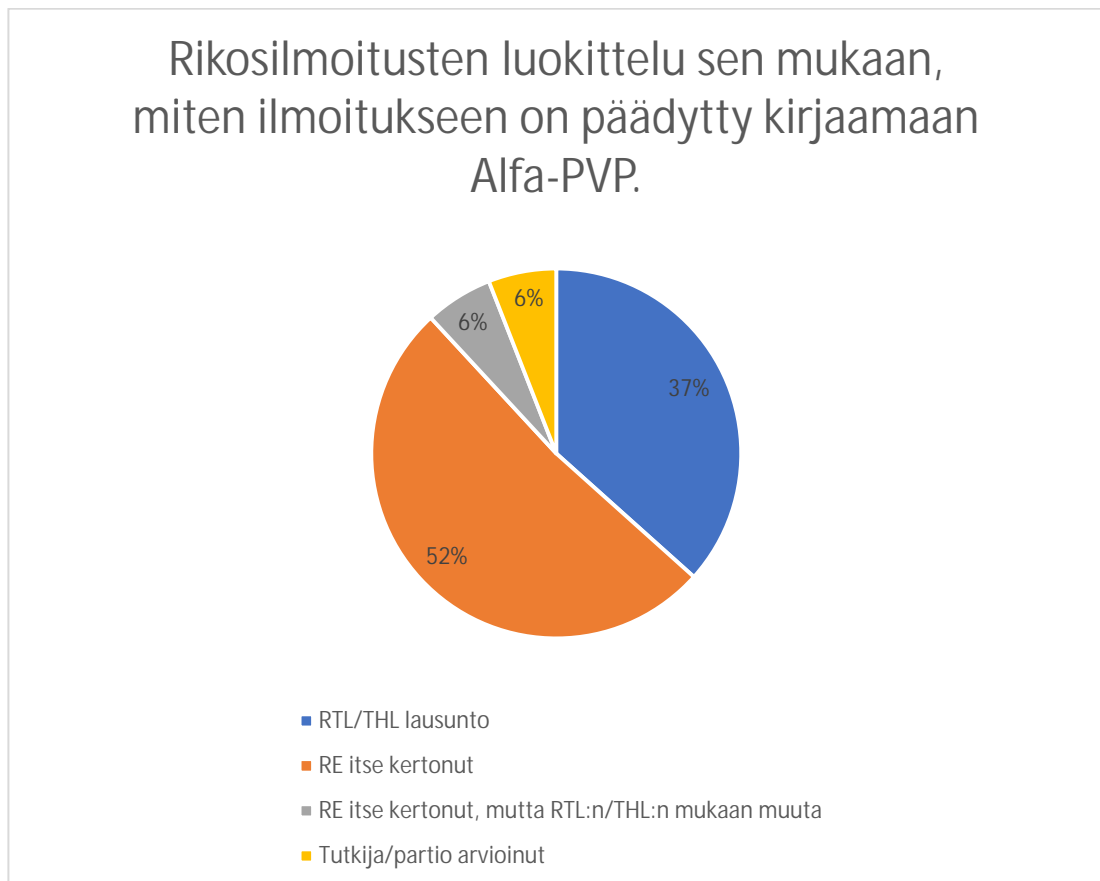
Taulukon 3 tiedot on kerätty Rikiritrip-järjestelmästä seuraavin hakuehdoin. ”Tapahtumakunta” kenttään kirjoitettiin ”Salo”. ”Haku kaikista tiedoista” kentässä käytettiin hakusanoja ”alfa-pvp”, ”alfapvp”, ”a-pvp”, ”apvp”, ”alpha-pvp” ja ”alphapvp”. Liitteessä 4 on kattava lista kaikista rikosnimikkeistä, jotka esiintyivät haussa. Salon 54 rikosilmoitukseen on kirjattu 36 erilaista rikosnimikettä. Rikosilmoituksissa on yhteensä 182 rikosnimikettä. Yhdessä rikosilmoituksessa on keskimäärin 3,4 eri rikosnimikettä. Tämä keskiarvo on sama kuin aikaisemmin mainitsemani vuoden 2017 koko maan Alfa-PVP:hen liittyvien rikosilmoitusten keskiarvo.

Huumausaineen käyttörikos, rattijuopumus ja kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta ovat kolme yleisintä rikosnimikettä rikosilmoituksissa, joissa tapahtumakuntana on Salo ja joissa mainitaan Alfa-PVP. Kolmen yleisimmän rikosnimikkeen lista on sama kuin taulukon 2 lista, jossa hakuehtoina oli vuoden 2017 koko maan Alfa-PVP rikosilmoitukset. Neljänneksi yleisin rikosnimike huumausainerikos oli myös sama taulukkojen 2 ja 3 välillä. Salossa tapahtuneissa rikosilmoituksissa huumausainerikos oli lukumäärältään huomattavasti lähempänä kärkikolmikkoa koko Suomen ilmoituksiin verrattuna. Huumausainerikos esiintyi Salon rikosilmoituksissa vain kerran vähemmän, kuin kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta. Huumausainerikos esiintyi Salon rikosilmoituksissa 17 kertaa ja kulkuneuvon kuljettaminen 18 kertaa. Koko maan kattavassa vertailussa (taulukko 2) ero huumausainerikoksen ja kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta välillä oli suurempi. Kaikista vuoden 2017 rikosilmoituksista, joissa esiintyy sana ”alfa-pvp”, kulkuneuvon kuljettaminen esiintyi 72 kertaa ja huumausainerikos 46 kertaa. Huumausainerikoksia oli näin ollen 26 kappaletta vähemmän kuin kulkuneuvon kuljettamista oikeudetta.

Vertailtaessa koko Suomen ja pelkästään Salon Alfa-PVP:hen liittyviä rikosilmoituksia (taulukot 2 ja 3) on huomattavissa, että niissä esiintyy paljon samoja rikosnimikkeitä. Viidetoista yleisimmän rikosnimikkeen joukosta löytyy kymmenen samaa nimikettä. Taulukon 3 nimikkeet, jotka eivät ole taulukossa 2 ovat varkaus, moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, vahingonteko, pahoinpitely ja törkeä ampuma-aserikos. Nämäkin nimikkeet löytyvät kaikki rikosnimikkeet kattavalta listalta liitteestä 3.

Salon Alfa-PVP:hen liittyvissä rikosilmoituksissa oli 47 eri rikoksesta epäiltyä. Näistä 47:stä 34 oli miehiä ja 13 naisia. Naisten osuus oli näin ollen 27,7 prosenttia. Vuoden 2017 koko maan Alfa-PVP:hen liittyvissä rikosilmoituksissa rikoksesta epäiltyjen naisten osuus oli 16,5 prosenttia. Saloon kirjatuissa rikosilmoituksissa naisten osuus oli siis yli kymme-

nen prosenttia suurempi. Yhteensä rikoksesta epäiltyjä Salon rikosilmoituksissa oli kirjattu 71 kappaletta. Nämä rikoksesta epäillyn asemaan kirjatut henkilöt muodostuivat 47 eri henkilöstä. Kaksi henkilöä oli rikoksesta epäiltynä neljässä eri rikosilmoituksessa. Yksi henkilö oli rikoksesta epäiltynä kolmessa eri rikosilmoituksessa. Neljätoista henkilöä oli rikoksesta epäiltynä kahdessa eri rikosilmoituksessa. Loput kolmekymmentä henkilöä olivat rikoksesta epäiltynä yhdessä rikosilmoituksessa. Näin ollen reilusti yli puolet henkilöistä ovat rikoksesta epäiltynä vain yhdessä rikosilmoituksessa.

Kaavio 5. Rikosilmoitusten, joiden tapahtumakuntana on Salo, luokittelu sen mukaan miten ilmoitukseen on päädytty kirjaamaan Alfa-PVP.

54 rikosilmoituksesta, joiden tapahtumakuntana on Salo ja joissa mainitaan Alfa-PVP, pystyin luokittelemaan 52 sen perusteella, miten ilmoitukseen on päädytty kirjaamaan Alfa-PVP. Olen kertonut luokitteluperusteista opinnäytetyöni sivuilla 22 ja 23. 52 prosentissa luokitelluista ilmoituksista rikoksesta epäilty oli itse kertonut käyttäneensä tai pitäneensä hallussa Alfa-PVP:tä. 37 prosentissa ilmoituksista kyseessä ollut aine tuli ilmi vasta RTL:n tai THL:n lausunnon perusteella. 6 prosentissa ilmoituksia rikoksesta epäilty kertoi käyttäneensä Alfa-PVP:tä, mutta RTL/THL lausunnon mukaan kyseessä on ollut jokin muu huumausaine. 6 prosentissa ilmoituksia rikosilmoituksen kirjannut partio tai tutkija on itse arvioinut kyseessä olevan aineen olevan Alfa-PVP:tä.

Kaavioiden 3 ja 5 suurin eroavaisuus näyttää olevan siinä, että kaaviossa 5 eli Salon Alfa-PVP rikosilmoituksia kuvaavassa kaaviossa yli 50 prosentissa rikosilmoituksista rikoksesta epäilty on itse kertonut poliisille käyttäneensä tai pitäneensä hallussa Alfa-PVP:tä. Koko

Suomen tilannetta kuvaavassa kaaviossa 3 rikoksesta epäilty on kertonut itse käyttäneensä tai pitäneensä hallussa Alfa-PVP:tä 18 prosentissa tapauksia. Koko Suomen tilannetta kuvaavassa kaaviossa 3 lähes 70 prosenttiin rikosilmoituksia Alfa-PVP oli kirjattu vasta RTL:n tai THL:n lausunnon jälkeen. Salon kaaviossa vastaavaan luokitteluun oli päädytty 37 prosentissa rikosilmoituksia. Molemmissa kaavioissa pienimmän osuuden saivat luokitteletut, joissa rikoksesta epäilty on itse kertonut käyttäneensä Alfa-PVP:tä, mutta RTL:n tai THL:n lausunnosta aine onkin ilmennyt toiseksi huumaavaksi aineeksi ja luokittelu jossa tutkija tai ilmoituksen kirjannut partio on päätellyt aineen olevan Alfa-PVP:tä.

Taulukko 4. Politrip-järjestelmän Alfa-PVP:hen liittyvät tehtävät Salossa vuosilta 2014-2017.

Tehtäväkoodi	kpl
35. Ilkivalta, järjestyslakirikkomus tai muu häiriökäyttäytyminen	6
362. Kotihälytys: Henkilö häiriöksi	3
360. Kotihälytys: Muu syy	3
07. Huumausainerikos	2
09. Muu hengen ja terveyden suojaan kohdistuva tehtävä	2
190. Muu omaisuuden suojaan kohdistuva tehtävä	1
562. Koirapartion erityistehtävä: Huume-etsintä	1
241. Juopumus liikenteessä: Rattijuopumus	1
361. Kotihälytys: Perheväkivalta	1
34. Päihtynyt henkilö	1
363. Kotihälytys: Häiritsevä meteli tms.	1
390. Muu yksilön suojaan kohdistuva tehtävä: mm. tilanteet joissa rikos täytyy sulkea pois esim. putoamiset korkealta	1
Tehtäviä yhteensä:	23

Suoritin haun Politrip-järjestelmästä hakusanoilla ”alfa”, ”alfaa”, ”alpha” ja ”pvp”. Syötin hakusanat Politrip-järjestelmän ”muu vapaa tekstihaku” kenttään. Politrip-järjestelmän ”kunta” kenttään syötin hakusanan ”Salo”. Suoritin haut vuosien 2014, 2015, 2016 ja 2017 Häätäkeskus kannoista. Näillä hakuehdoilla tehtävälappuja, joissa mainitaan Alfa-PVP, tuli yhteensä 23 kappaletta. Vuodelta 2014 tehtäviä ei löytynyt yhtään. Vuonna 2015 tehtäviä oli yhdeksän kappaletta. Myös vuonna 2016 tehtäviä oli samat yhdeksän kappaletta kuin vuonna 2015. Vuonna 2017 tehtäviä oli yhteensä viisi kappaletta.

Taulukossa 4 on lueteltu kaikkien 23 kirjattun tehtävän tehtäväkoodit ja kappalemäärät. Yleisin tehtäväkoodi oli 35 eli ilkivalta, järjestyslakirikkomus tai muu häiriökäyttäytyminen. 35-luokan tehtäviä oli yhteensä neljä kappaletta. Toiseksi yleisin tehtäväkoodi oli 362 eli kotihälytys, jossa henkilö on häiriöksi. 362 luokan tehtäviä oli 3. Kolmanneksi yleisin tehtäväkoodi oli 360 eli kotihälytys muusta syystä johtuen. 360-luokan tehtäviä oli 3 kappaletta. Enemmistö tehtävistä on 3-luokan tehtäviä. 3-luokan tehtävä tarkoittaa poliisin tehtävälajikoodiluokittelussa yksilön suojaan kohdistuvaa tehtävää. 23 Politripille kirjattua tehtävästä 16 oli yksilön suojaan kohdistuvia tehtäviä. Myös kotihälytysten osuus kaikista tehtävistä oli suuri. Yhteensä kahdeksassa tehtävässä oli kyse kotihälytyksistä.

Politrip-järjestelmään kirjattujen Alfa-PVP:hen liittyvien tehtävien yleisin toimenpidekoodi oli T711. Poliisin toimenpidekoodi T711 tarkoittaa, että kohdehenkilö on otettu kiinni päihtyneenä. T711 suoritteita tehtävillä oli viisi kappaletta. Toiseksi yleisin toimenpidekoodi oli T713. T713 suoritteita tehtävillä oli kirjattu kolme kappaletta. Poliisin toimenpidekoodi T713 tarkoittaa, että kohdehenkilö on otettu kiinni muusta syystä. Kolmanneksi yleisin suorite oli T800, joita oli kirjattu kolme kappaletta. Poliisin toimenpidekoodi T800 tarkoittaa sitä, että tehtävä on hoidettu paikalla. Kahdessa tehtävässä partio on kirjannut tehtävästä johtuen rikosilmoituksen.

21 tehtävässä Alfa-PVP oli mainittu partion kirjaamana suoritteen ”lisätieto” kentässä. Kahdessa tehtävässä Alfa-PVP oli mainittu hätäkeskuksen antamassa tehtävän ”selvitys” kentässä. Kahdessa tehtävässä hätäkeskuspäivystäjälle oli siis selvinnyt hätäpuhelun aikana, että tehtävään liittyy Alfa-PVP.

6.3 Yhteenveto

Tutkimuksessa haettiin vastausta opinnäytetyön kappaleessa kaksi esiteltyihin tutkimuskysymyksiin. Ensimmäisenä tutkimuskysymyksenä oli se, että kuinka paljon Suomessa on tehty Alfa-PVP:hen liittyviä rikosilmoituksia? Hakusanoilla "alfa-pvp", "alfapvp", "a-pvp", "apvp", "alpha-pvp" ja "alphapvp" Rikitrip-järjestelmä antoi hakutuloksena yhteensä 732 rikosilmoitusta. Todellinen rikosilmoitusten määrä on hieman vähäisempi, koska osassa rikosilmoituksissa saattaa olla käytetty useampaa kuin yhtä nimitystä Alfa-PVP:stä. Eniten rikosilmoituksia tuotti hakusana "alfa-pvp", joka antoi hakutuloksena 667 rikosilmoitusta. Varovaisesti arvioiden voidaan siis todeta, että Alfa-PVP:hen liittyviä rikosilmoituksia on Suomessa kirjattu vähintään 667 kappaletta.

Toinen tutkimuskysymys oli, mitä rikosnimikkeitä nämä rikosilmoitukset pitävät sisällään ja mitkä ovat yleisimpiä rikosnimikkeitä? Vastaus tähän tutkimuskysymykseen saatiin tarkastelemalla kaikkia vuoden 2017 tapahtuneita rikosilmoituksia, joissa mainitaan hakusana ”alfa-pvp”. Valitsin tämän hakusanan, koska se oli yleisin kirjausmuoto, jolla Alfa-PVP:tä on käsitelty rikosilmoituksissa. Kolme yleisintä rikosnimikettä Alfa-PVP:hen liittyvissä rikosilmoituksissa olivat huumausaineen käyttörikos, rattijuopumus ja kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta. Yhteensä erilaisia rikosnimikkeitä rikosilmoituksiin oli kirjattu viisi-

kymmentä kappaletta. Täydellinen listaus eri rikosnimikkeistä löytyy opinnäytetyön liitteestä kolme.

Opinnäytetyöni kolmantena tutkimuskysymyksenä oli, missä kaupungeissa on tehty eniten Alfa-PVP:hen liittyviä rikosilmoituksia? Vastaus tähän tutkimuskysymykseen haettiin vertailemalla Suomen kolmenkymmenen suurimman kaupungin rikosilmoituksia, jotka liittyivät Alfa-PVP:hen. Eniten rikosilmoituksia oli tehty Helsingissä, toiseksi eniten Turussa ja kolmanneksi eniten Salossa. Kaupunkien väkilukuun suhteutettuna Salossa on tehty eniten rikosilmoituksia, joissa mainitaan Alfa-PVP.

Neljäntenä tutkimuskysymyksenä tarkastelin sitä, että missä vaiheessa tutkintaa rikosilmoitukseen on kirjattu Alfa-PVP. Koko Suomen vertailussa yleisimmäksi vaihtoehdoksi nousi se vaihtoehto, jonka mukaan ilmoitukseen on kirjattu Alfa-PVP vasta Keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion tai Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen lausunnon jälkeen. Saloon rajoitetun tutkimuksen ykkösvaihtoehdoksi nousi se, jonka mukaan rikoksesta epäilty on itse kertonut käyttäneensä tai pitäneensä hallussaan Alfa-PVP:tä.

Opinnäytetyöni tutkimuskysymyksistä kaksi viimeistä käsitteli Salon kaupungin tilannetta suhteessa Alfa-PVP:hen. Kuten jo aiemmin yhteenvedossa kerroin Salossa on kirjattu kolmanneksi eniten rikosilmoituksia, joissa mainitaan Alfa-PVP. Väkilukuun suhteutettuna Salossa on kirjattu selvästi eniten rikosilmoituksia Alfa-PVP:hen liittyen. Politripjärjestelmään kirjattujen tehtävien osalta Salossa oli kirjattu vuosien 2014-2017 välissä 23 eri tehtävä, jotka liittyivät Alfa-PVP:hen. Suurin osa tehtävistä oli yksilön suojaan kohdistuvia tehtäviä. Erityisesti kotihälytys-tehtävien määrä oli prosentuaalisesti suuri.

7 POHDINTA JA ITSEARVIO

Sekä valtakunnallisesti rikosnimikkeitä vertailtaessa, että Saloon rajatussa tutkimuksessa kolme yleisintä rikosnimikettä Alfa-PVP:hen liittyvissä rikosilmoituksissa olivat huumausaineen käyttörikos, rattijuopumus ja kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta. Nämä kolme rikosnimikettä esiintyivät usein myös samassa rikosilmoituksessa. Tämä johtuu varmasti näiden rikosten luonteesta. Poliisipartio pysäyttää huomiota herättävästi ajavan tai huumausainehistorian omaavan kuljettajan liikenteessä ja suorittaa tälle huumausainepikatestin. Pikatestin tulos on positiivinen ja kuljettaja viedään verikokeisiin. Tästä kirjataan rattijuopumus ja huumausaineen käyttörikos rikosilmoitukseen. Usein on myös niin, että huumeiden käyttäjä on jo aikaisemmin menettänyt ajo-oikeutensa, jolloin rikosilmoitukseen kirjataan myös kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta. Edellä mainitun kuvion takia tämä kolmikko nousee esille tutkittaessa Alfa-PVP:hen liittyviä rikosilmoituksia. Ja tuskin tämä koskee ainoastaan Alfa-PVP:tä, vaan edellä mainittu kolmikko lienee myös varsin hyvin edustettuna vastaavaa tutkimusta muillekin huumausaineille tehtäessä.

Tutkimusta tehdessä huomiota herätti erityisesti Salossa tapahtuneiksi kirjattujen Alfa-PVP:hen liittyvien rikosilmoitusten suuri määrä. Asukaslukuun suhteutettuna Salo oli selvä

ykköinen Alfa-PVP-rikosilmoitusten määrässä. Vertailtaessa puhtaasti rikosilmoitusten määrää Salo oli kolmas heti Helsingin ja Turun jälkeen. Salon taakse jäi muun muassa huomattavasti isompia kaupunkeja kuten Espoo ja Oulu. Salon isot Alfa-PVP-rikosilmoitusten määrät eivät selity myöskään satamalla tai lentokentällä. Lentokenttää ei Salossa ole ja satamakin on sanalla sanoen vaatimaton. Osaltaan Salon isoja Alfa-PVP-rikosilmoitusten määriä selittää varmasti se, että Alfa-PVP tunnetaan Salon poliisissa hyvin. Alfa-PVP on Salossa aiheuttanut poliisille mieleenpainuvia tehtäviä ja aine on herättänyt Salossa huomiota aina sanomalehtiä myöden. Salon numeroita kasvattavat myös se, että jo Patjalle rikosilmoitusta kirjoitettaessa partio saattaa epäillä, että kyseessä on juuri Alfa-PVP. Partio osaa kysyä asiakkailta, että käyttikö taas Alfa-PVP:tä, kuten edellisellä kerrallakin. Alfa-PVP on varmasti myös poliisin asiakkaille tuttu huumausaine Salossa. Vertailtaessa kaavioiden 3 ja 5 tuloksia voidaan huomata, että Salossa Alfa-PVP päädytään kirjaamaan rikosilmoitukseen yleisimmin juuri rikoksesta epäillyn itsensä kertomana, kun taas koko maan kaaviossa tieto tulee yleisimmin vasta RTL:n/ THL:n lausunnosta. Mutta kiistatonta lienee myös se, että Salossa on kaupungin kokoon nähden paljon Alfa-PVP:n käyttäjiä, kuten Tullin Kimmo Kaunisto on todennut Salon Seudun Sanomissa 24.7.2017 (Kylänpää 2017, 4).

Kvantitatiivisen tutkimuksen tekeminen Rikitrip- aineistosta on varsin haastavaa, sillä tieteellistä tutkimusta tehdessä tutkimuksen pitäisi olla toistettavissa. Rikitrip- järjestelmään kirjatut rikosilmoitukset kuitenkin elävät sen mukaan miten niitä päivitetään Patja-järjestelmässä. Tämä tarkoittaa sitä, että mikäli tekisin saman tutkimuksen myöhemmin käyttäen samoja hakusanoja ja aikavälejä, saisin todennäköisesti hieman erilaisen tuloksen. Tutkija on voinut päivittää juttuunsa sanat Alfa-PVP esimerkiksi saamansa RTL:n lausunnon jälkeen, jolloin tutkimuksessa mukana olleiden rikosilmoitusten lukumäärät muuttuvat. Osaltaan tästä syystä olen lisännyt opinnäytetyöni liitteiksi tärkeimmät keräämäni aineistot.

Rikitrip- järjestelmästä kerättyyn aineistoon liittyy myös tutkimukseni toinen haavoittuvaisuus. Poliisimiehet kirjaavat rikosilmoituksia hyvinkin eri tavalla. Osa poliisimiehistä kirjaa ilmoitukseen heti ”Alfa-PVP”, jos vähänkin epäilevät kyseessä olevan kyseinen huumausaine. Toiset poliisimiehet kirjaavat esimerkiksi ”epäiltyä huumausainetta”. Osaltaan tästä syystä keräsin tutkimuksessani tiedot siitä, missä vaiheessa rikosilmoitukseen on kirjattu ”Alfa-PVP”. RTL:n ja THL:n lausunnoissa todetuissa tapauksissa voidaan olla varmoja, että kyseessä on juuri Alfa-PVP. Kaavioissa 3 ja 5 esittelemäni aineisto, siitä missä vaiheessa rikosilmoitukseen on kirjattu sanat ”alfa-pvp”, on tieteellisesti tutkimukseni kyseenalaisin kohta, sillä se ei liene toistettavissa täysin vastaavin tuloksin toisen tutkijan toimesta. Uskon kuitenkin, että toinen tutkijakin saisi tutkimuksesta saman suuntaisia tuloksia, sillä jätin tutkimuksesta pois sellaiset ilmoitukset joita en pystynyt selvästi luokittelemaan mihinkään luokkaan.

Politrip- järjestelmästä keräämäni aineisto on harmittavan pieni. Alfa-PVP on varmasti aiheuttanut Salon poliisille enemmän kuin 23 tehtävää. Politrip- järjestelmän tehtävissä näkyvät kuitenkin vain ne tehtävät, joissa hätäkeskuksen ”selvitys” tai partion ”lisätieto” kenttään on kirjattu sanallisesti maininta Alfa-PVP:stä. Voin omien poliisin työssä tekemiäni havaintojen perusteella kertoa, että partioiden antamat lisätiedot tehtäviin ovat varsin

vaihtelevia. Osa poliisimiehistä kirjoittaa kenttään kattavasti kaiken mitä on tehtävällä huomannut ja osa antaa vain toimenpidekoodin. Tätä tutkimusta tehdessäni olen huomannut, että kenttään todella kannattaa kirjata parhaansa mukaan kaikki huomiot mitä tehtävällä on tehnyt. Vaikka tästä ei olisikaan itselle apua, niin sillä voi olla jollekin toiselle suuri apu rikoksia analysoitaessa tai tämän kaltaista tutkimusta tehdessä.

LÄHTEET

Ahola, Harri 2017: Arvaamaton muuntohuume löysi kodin Salosta. Turun sanomat 28.3.2017, 9.

Atula, Sari 2015: Lihastaudit. Artikkel. Luettavissa http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=dlk00041. Luettu 21.1.2018.

EMCDDA 2015: α -PVP. Luettavissa <http://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/1814/TDAS15001ENN.pdf>. Luettu 31.1.2018.

EMCDDA 2016: Risk assessments a-pvp. Luettavissa <http://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/2934/TDAK16001ENN.pdf>. Luettu 11.1.2018.

EMCDDA Khat drug profile. Luettavissa <http://www.emcdda.europa.eu/publications/drug-profiles/khat>. Luettu 11.1.2018.

Helsingin hovioikeus 2016: HelHO:2016:11. Ratkaisu. Luettavissa <https://www.finlex.fi/fi/oikeus/ho/2016/helho2016148712>. Luettu 11.2.2018.

Kainulainen, Heini & Pihlainen, Katja & Kotovirta Elina: Muuntohuumeiden valvonta. Artikkel. Luettavissa <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/116696/kainulainen.pdf?sequence=1>. Luettu 29.1.2018.

Kauppinen, Ina 2016: Poliisilla meni muki nurin Salossa - lue pysäyttävä tiedote "yliannostusten työllisyysvaikutuksista" sanasta sanaan. Uutinen. Luettavissa: <https://www.is.fi/kotimaa/art-2000001225273.html>. Luettu 9.1.2018.

Keskusrikospoliisi 2014: α -PVP. Poliisihallinnon intranet Sinetti. Sisäinen lähde. Luettavissa <https://neukkari.poliisi.fi/poliisi/sivustohakemisto/polkrp/temppeli/RTLnettisivut/Koulutusmateriaali/infosivut/alfa-PVP.pdf>. Luettu 27.1.2018.

Kotovirta, Elina 2017: Valtioneuvoston asetus kuluttajamarkkinoilta kielletyistä psykoaktiivisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen muuttamisesta. Muistio. Luettavissa: <http://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatos?decisionId=0900908f8051e047>. Luettu 31.1.2018

Kylänpää 2017: Tulli tekee toistuvasti kotietsintöjä Salossa. Salon seudun sanomat 24.7.2017, 4-5.

Lamminen, Jorma: RIKITRIP Rikosilmoitustekstitietokantajärjestelmä, Käyttäjän ohjeet. Poliisihallinnon sisäinen lähde. Helsingin kihlakunnan poliisilaitos.

Lintonen, Tomi & Rönkä, Sanna & Kotovirta, Elina & Konu, Anne 2012: Huumeet Suomessa 2020 ennakointitutkimus. Tampere, Poliisiammattikorkeakoulu. Luettavissa http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/86720/Raportteja101_web.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Luettu 10.1.2018.

Paavilainen, Petri 2014: Psykologian tutkimustyöopas. Keuruu, Otavan Kirjapaino oy

Poliisihallitus 2012: Tietosuojaseloste, Poliisiasiaan tietojärjestelmä. Yhdistetty rekisteri- ja tietojärjestelmäseloste sekä informointiasiakirja. Poliisihallinnon intranet Sinetti. Sisäinen lähde. Luettavissa https://sinetti.poliisi.fi/valtakunnallinen/halek/tietohallinto/Documents/PATJA_Tietosuojaseloste_122012.pdf. Luettu 8.3.2018.

Poliisihallitus 2013: Tietojen kirjaaminen Poliisiasiaan tietojärjestelmään (PATJA). Poliisihallinnon intranet Sinetti. Sisäinen lähde. Luettavissa [https://sinetti.poliisi.fi/valtakunnallinen/ohjeet/ohjekirjasto/Ohjekirjaston%20liitteet/Tietojen%20kirjaaminen%20poliisiasiaan%20tieto/Tietojen%20kirjaaminen%20poliisiasiaan%20tietojärjestelmään%20\(PATJA\).pdf](https://sinetti.poliisi.fi/valtakunnallinen/ohjeet/ohjekirjasto/Ohjekirjaston%20liitteet/Tietojen%20kirjaaminen%20poliisiasiaan%20tieto/Tietojen%20kirjaaminen%20poliisiasiaan%20tietojärjestelmään%20(PATJA).pdf). Luettu 8.3.2018.

Psychoactive vault: A-PVP. Keskustelufoorumi. Luettavissa <http://psyvault.net/viewtopic.php?f=3&t=6193>. Luettu 11.2.2018.

Sarparanta, Saana 2012: "Kylpysuolat" (eng. "bath salts"). Luettavissa <https://www.paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/huumeet-ja-muut-paihdyttava-aineet/kylpysuolat-eng-bath-salts>. Luettu 11.1.2018.

Seppä, Kaija & Aalto, Mauri & Alho, Hannu & Kiiänmaa, Kalervo 2012: Huume- ja lääke-riippuvuudet. Helsinki, Kustannus oy Duodecim

Tikka, Juha-Pekka 2016: "Paholaisen huume" Flakka saa käyttäjän hulluksi – puukottaja repi hampailla uhrin kasvoja. Luettavissa <https://www.verkkouutiset.fi/paholaisen-huume-flakka-saa-kayttajan-hulluksi-puukottaja-repi-hampailla-uhriin-kasvoja-54017/>. Luettu 6.3.2018.

Vainio, Juha 2014: Lääkäri varoittaa petollisesta muuntohuumeesta. Luettavissa <http://www.ts.fi/uutiset/kotimaa/705388/Laakari+varoittaa+petollisesta+muuntohuumeesta> Luettu 6.3.2018

World Health Organization 2015: 1-Phenyl-2-(pyrrolidin-1-yl)pentan-1-one (a-PVP). Luettavissa http://www.who.int/medicines/access/controlled-substances/5.3_Alpha-PVP_CRev.pdf. Luettu 31.1.2018.

Zareff, Anna 2014: Muuntohuumeet yhä rajumpia - keinotekoiseen kannabikseen yhdistel-
lään nyt psykedeelejä. Uutinen. Luettavissa:
[https://www.mtv.fi/uutiset/rikos/artikkeli/muuntohuumeet-yha-rajumpia-keinotekoiseen-
kannabikseen-yhdistellaan-nyt-psykedeeleja/4556862#gs.UpFBhPk](https://www.mtv.fi/uutiset/rikos/artikkeli/muuntohuumeet-yha-rajumpia-keinotekoiseen-kannabikseen-yhdistellaan-nyt-psykedeeleja/4556862#gs.UpFBhPk). Luettu 9.1.2018.

LIITE 1. Asukasmäärällä mitattuna Suomen 30 suurimman kaupungin rikosilmoitukset Rikitríp-järjestelmästä, joissa mainitaan Alfa-PVP eri hakusanoilla. Haku tehty 25.1.2018

Kaupunki	alfa-pvp	alfapvp	a-pvp	apvp	alpha-pvp	alphapvp	Yhteensä
Helsinki	211	2	2	1	2	0	218
Espoo	44	1	5	1	1	0	52
Tampere	15	0	3	1	0	0	19
Vantaa	45	1	0	1	0	0	47
Oulu	14	1	3	1	1	0	20
Turku	63	2	2	0	2	0	69
Jyväskylä	3	1	0	1	0	0	5
Lahti	3	0	0	0	0	0	3
Kuopio	4	0	1	0	0	0	5
Pori	0	0	0	0	0	0	0
Kouvola	1	0	0	0	0	0	1
Joensuu	9	0	1	1	0	0	11
Lappeenranta	1	0	0	0	0	0	1
Hämeenlinna	7	0	0	0	0	0	7
Vaasa	0	0	0	0	0	0	0
Seinäjoki	8	0	0	0	0	0	8
Rovaniemi	0	0	0	0	0	0	0
Mikkeli	8	0	0	0	0	0	8
Kotka	3	0	0	0	0	0	3
Salo	47	0	0	1	7	0	55
Porvoo	2	0	0	0	0	0	2
Kokkola	2	0	0	0	0	0	2
Lohja	12	0	0	0	0	0	12

Hyvinkää	3	1	0	0	1	0	5
Järvenpää	3	0	0	1	0	0	4
Nurmijärvi	1	0	0	0	0	0	1
Rauma	2	0	0	0	0	0	2
Kirkkonummi	12	0	0	0	0	0	12
Tuusula	4	0	0	0	0	0	4
Kajaani	2	0	0	0	0	1	3
Yhteensä	529	9	17	9	14	1	579

LIITE 2. Alfa-PVP:hen liittyvät rikosilmoitukset suhteessa kaupunkien asukaslukuihin.

Kaupunki	Asukasluku	R-ilmoitukset	Rikosilmoitukset/tuhat asukasta
Helsinki	642 045)	218	0,34
Turku	188 584	69	0,37
Salo	53 188	55	1
Espoo	277 375	52	0,19
Vantaa	221 821	47	0,21
Oulu	201 124	20	0,1
Tampere	230 537	19	0,08
Lohja	46 931	12	0,26
Kirkkonummi	39 183	12	0,3
Joensuu	75 652	11	0,14

Lähde Wikipedia. Luettelo Suomen kunnista väkiluvun mukaan. Luettavissa https://fi.wikipedia.org/wiki/Luettelo_Suomen_kunnista_väkiluvun_mukaan. Luettu 25.2.2018

LIITE 3. Vuoden 2017 Alfa-PVP rikosilmoitusten rikosnimikkeet. "Tapahtuma-ajankohta" kenttään "01.01.2017- 31.12.2017". "Haku kaikista tiedoista" kentässä käytetty hakusanaa "alfa-pvp". Yhteensä 153 eri rikosilmoitusta. Ilmoituksissa yhteensä 520 rikosnimikettä, jotka koostuivat 50 eri rikosnimikkeestä. Haku tehty 6.2.2018.

Rikosnimike	KPL
Huumausaineen käyttörikos	124
Rattijuopumus	91
Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta	72
Huumausainerikos	46
Ajoneuvorikkomus	37
Törkeä huumausainerikos	25
Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen	12
Toisen vahingoittamiseen soveltuvan esineen tai aineen hallussapito	8
Ampuma-aserikos	7
Liikenneriikkomus	6
Törkeä rattijuopumus	6
Salakuljetus	6
Kuluttajamarkkinoilta kielletyn psykoaktiivisen aineen kiellon rikkominen	6
Dopingrikos	5
Kätkemisrikos	4
Moottorikulkuneuvon käyttövarkaus	4
Lievä ampuma-aserikos	4
Liikenneturvallisuuden vaarantaminen	4
Laiton uhkaus	4
Näpistys	4
Varkaus	3
Pahoinpitely	3
Haitanteko virkamiehelle	3
Vaarallisen esineen hallussapito	3
Raiskaus	3
Vahingonteko	2
Väärän henkilötiedon antaminen	2
Lievä laitton tuontitavaraan ryhtyminen	2
Niskoittelu poliisia vastaan	2
Petos	2
Törkeä ampuma-aserikos	1

Luvaton käyttö	1
Tuhotyö	1
Laiton tuontitavaraan ryhtyminen	1
Törkeä pahoinpitely	1
Väärennysaineiston hallussapito	1
Murtovälineen hallussapito	1
Virkamiehen vastustaminen	1
Polttoainemaksurikkomus	1
Rekisterimerkintärikos	1
Lääkerikos	1
Törkeä vapaudenriisto	1
Väärennys	1
Vaaran aiheuttaminen	1
Kiristyksen yritys	1
Vammantuottamus	1
Identiteetti varkaus	1
Lievä petos	1
Törkeä kotirauhan rikkominen	1
Törkeä vahingonteko	1

LIITE 4. Salon Alfa-PVP -rikosilmoitusten rikosnimikkeet. ”Haku kaikista tiedoista” kentässä käytetty hakusanoja ”alfa-pvp”, ”alfapvp”, ”a-pvp”, ”apvp”, ”alpha-pvp” ja ”alphapvp”. Haku tehty 4.2.2018.

Rikosnimike	Kpl
Huumausaineen käyttörikos	52
Rattijuopumus	19
Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta	18
Huumausainerikos	17
Törkeä huumausainerikos	10
Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen	8
Ajoneuvorikkomus	6
Varkaus	5
Kätkemisrikos	4
Ampuma-aserikos	3
Moottorikulkuneuvon käyttövarkaus	3
Vahingonteko	3
Toisen vahingoittamiseen soveltuvan esineen tai aineen hallussapito	3
Pahoinpitely	3
Törkeä ampuma-aserikos	3
Lievä ampuma-aserikos	3
Kotirauhan rikkominen	2
Väärän henkilötiedon antaminen	2
Lievä dopingrikos	1
Virkamiehen väkivaltainen vastustaminen	1
Liikenneturvallisuuden vaarantaminen	1
Luvaton käyttö	1
Liikenne rikkomus	1
Tietoverkkorikosvälineen hallussapito	1
Törkeä ryöstö	1
Tapon yrityk	1
Laiton uhkaus	1
Tuhotyö	1
Muu tutkinta	1
Törkeä rattijuopumus	1
Kuolemansyyn tutkinta	1
Lievä laitton tuontitavaraan ryhtyminen	1
Niskoittelu poliisia vastaan	1

Laiton tuontitavaraan ryhtyminen	1
Haitanteko virkamiehelle	1
Törkeä pahoinpitely	1